መበል 29 ዓመት ቁ. 174 ሰንበት 22 መጋቢት 2020 ገጻት 8 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ካብ ጸለውቲ ሰባት

ገጽ 2 ገጽ 3 ገጽ 4 ገጽ 7 ገጽ 8

ሓድሽ ተመኵሮ ጉንዖ’ቲ ዕንቅፋት በርቂ - ሓያል ባህርያዊ
ኤለክትሪክ!

ቨንገር ማልያ ኣርሰናል ወድዩ
ኣብ ለንደን ይዛወር

ስ/

መ

ሪ
ሕ

ተ
ስ
ፋ
ይ

ኣብ መንደፈራ ኣብ ዝርከብ ማእከል
ሕክምና ፊስቱላ፡ ሕክምናዊ ናብዮትን
ናይ ተሃድሶ መደባትን ዝግበረለን -
ካብ ዝተፈላለየ ከባቢታት ሃገርና ዝመጻ
ግዳያት፡ ቊጽረን ኣዝዩ ከምዝጐደለ
ተሓቢሩ።
ሜዲካል ዳይረክተር መወከሲ
ሆስፒታል ዞባ ደቡብ ዶክተር ስምኦን
ወልዱ፡ ቅድሚ ሕጂ ክሳብ 200
ዝበጽሕ ዝነበረ ቁጽሪ ተኣለይቲ፡ ኣብ’ዚ
እዋን’ዚ ናብ 25 ወሪዱ ከምዘሎ
ብምሕባር፡ መርኣያ ናይ’ቲ ብውህደት
ዝግበር ዘሎ ሓያል ጐስጓሳትን ዝወሃብ
ዘሎ ብቑዕ ኣገልግሎትን ከምዝዀነ
ኣረዲኡ።

ሚኒስትሪ ንግድን ኢንዱስትርን፡ ነቲ
ዛጊት ኣብ ሃገርና ዘይተኸስተ ኮሮና ቫይረስ
ምኽንያት ብምግባር፡ ኣብ ገለ ከተማታት
ሃገርና ዝርአ ዘሎ ወሰኽ ዋጋታት ሃለኽቲ
ብዝምልከት፡ ትማሊ ቀዳም 21 መጋቢት
እዋናዊ ሓበሬታ ኣመሓላሊፉ።
እቲ ሚኒስትሪ ናብ ኤሪና ኣብ ዝሰደዶ
ሓበሬታ፡ ኣብዚ ቅንያት’ዚ ኣብ ዋጋታት
ኣገደስቲ ሃለኽቲ ከም እኽሊ፡ ጥረታት፡
ሽኮር፡ ዘይቲ፡ ናይ ጽሬት ሃለኽቲን
ካልኦትን ተራእዩ ዘሎ ምውሳኽ ዋጋታት፡
ዘይምኽኑይን ሕልና ዝጐደሎን ምዃኑ
ብምጥቃስ፡ ነዚ ንመነባብሮ ህዝቢ ብኣሉታ
ዝጸሉ ስጒምቲ ዶብ ክገብረሉ ወሲኑ

ሚ/ንግድን ኢንዱስትርን፡ ንዋጋታት ሃለኽቲ ዝምልከት ሓበሬታ ሂቡ
ከምዘሎ ኣፍሊጡ።
ኣብ’ቲ ሚኒስትሪ ሓላፊ
ክፍሊ ውሽጣዊ ንግዲ
ኣቶ በረኸት ተስፋይ፡ እቲ
ብዘይሓላፍነታውያን ነጋዶ
ዝርአ ዘሎ ተግባር - ብሕጊ
ዘሕትት፣ ብስነ-ምግባር ድማ
ነውሪ ምዃኑ ብምጥቃስ፡
ናይዞም ልዒሎም ዝተጠቕሱ
ኣገደስቲ ሃለኽቲ ኣቚሑ
ዋጋ፡ ካብ’ቲ ብ20 ለካቲት
2020 ዝነበሮ ወሲኹ ኣብ
ልዕሊ ዝሸጠ፡ ኣቚሑ ክሓብእ
ዝተረኽበ፡ ወይ እንከለዎ

የለን ዝበለ፡ ብመሰረት ‘ኣዋጅ ዘይቅኑዕ
ኣሰራርሓ ንግዲ ቊ.125/2002’፡ ክሳብ
ምውራስ ኣቚሑን ምሕዳግ ፍቓድ
ንግድን ዘጠቓልል ከቢድ ሕጋዊ
ስጒምቲ ክውሰዶ ምዃኑ ሓቢሩ።
ኣቶ በረኸት ኣስዒቡ፡ ኣብ ዝተፈላለየ
ከባቢታት ሃገር ተዋፊሮም ዝርከቡ
ኣባላት ሕግን ስርዓትን ብመሰረት’ዚ

መምርሒ እዚ ካብ ሎሚ ኣትሒዞም
ስጒምቲ ክወስዱ ስለዝዀኑ፡ ተጠቃሚ
ህዝቢ - ዝኾነ ዘይሕጋዊ ተግባር ነጋዶ
ኣብ ዝርእየሉ ንዝምልከቶም ኣባላት
ሕግን ስርዓትን ክሕብርን ምስኦም
ዝገብሮ ምትሕብባር ከዛይድን
ኣተሓሳሲቡ።

ቁጽሪ ተኣለይቲ ግዳያት ፊስቱላ ኣዝዩ

ከምዝጐደለ ተሓቢሩ
ዶክተር ስምኦን፡ ልዕሊ 90
ሚእታዊት ካብ’ተን ናብ’ቲ ማእከል
ዝመጽኣ ግዳያት ፊስቱላ፡ ብዝተገብረለን
መብጣሕቲ ሓውየን ናብ ንቡር ሂወተን
ተመሊሰን ምርኣይ፡ እቲ ዘሕጉስ ኣካል
ናይ’ቲ ተልእኾ ምዃኑ ገሊጹ።
እተን ደቂ-ኣንስትዮ፡ ብዝወረደን
ናይ ፊስቱላ ጸገምን ሳዕቤናቱን ተነጽሎ
ንኸየጋጥመን ብህዝቢ ዝግበረለን
ሞራላውን ንዋታውን ደገፍ፡ ኣብ’ቲ
ናይ ምሕዋይን ተሃድሶን መደባት
ብቐሊል ዘይጥመት ኣስተዋጽኦ
ከምዘለዎ ዝጠቐሰ ዶክተር ስምኦን፡
ኣባላት ሃ.ማ.ደ.ኤ ምምሕዳር ንኡስ
ዞባ ሰምበል ንዘበርከታኦ ሓገዝ ምስጋና

ኣቕሪቡ።
ክኢላ ሕክምና ሕርስን ጥንስን ዶክተር
ዳዊት ሰረቐ ብወገኑ፡ ጠንቂታት ፊስቱላ
- ዕጉት ሕርሲ፡ መርዓ ትሕቲ ዕድመ፡
ክሽቦ፡ ከምኡ’ውን ጉድለት ምክትታል
ቅድምን ድሕርን ሕርሲ ከምዘጠቓልል
ብምሕባር፡ ኣብ ጥዕና ግዳያትን ሓዳርን
በሰላ የትርፍ ብምህላዉ፡ ብፍላይ ደቂ-
ኣንስትዮ ጥንቃቐ ከዘውትራ ተላብዩ።
ወከልቲ ኣባላት ሃ.ማ.ደ.ኤ ምምሕዳር
ንኡስ ዞባ ሰምበል፡ መንግስቲ ንግዳያት
ፊስቱላ ዝገብሮ ዘሎ ኩሉ-መዳያዊ
ናብዮት ብምምስጋን፡ ብዓቕመን
ዝገበራኦ ደገፍ፡ መንፈሳዊ ዕግበት
ከምዝፈጠረለን ሓቢረን።

መበል 32 ዓመት ምድምሳስ እዚ
ናደው፡ ብ18 መጋቢት ኣብ ከተማ
ኣፍዓበት ብልዑል ድምቀት ተዘኪሩ።
ኣብ’ቲ ብርክት ዝበሉ ነበርቲ ኣፍዓበትን
ከባቢኣን፡ ኣብ’ቲ ከባቢ ዝርከቡ ኣባላት
ሓይልታት ምክልኻል፡ ከምኡ’ውን
ካብ ካልእ ከባቢታት ዝመጹ ነጋድያንን
ገዳይም ተጋደልቲ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት
ኤርትራን ዝተረኽቡሉ ስነ-ስርዓት፡
ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ ኣፍዓበት ኣቶ
ኣሕመድ መሓመድ-ኖር ረጀብ ኣብ
ዘስመዖ ቃል፡ ምድምሳስ እዚ ናደው፡
ውጽኢት ናይ 10 ዓመታት መሪር
ምርብራብን ጽኑዕ መኸተን ህዝብን
ተጋዳላይን ምዃኑ ብምጥቃስ፡ ዕድመ
መግዛእቲ ኢትዮጵያ ኣብ ኤርትራ
ዘብቅዓሉን ናጽነት እትብሰረሉን ዕለት
ርሑቕ ከምዘይኮነ ዘረጋገጸ ምንባሩ
ገሊጹ።
እቲ ኣጋጣሚ፡ ነቲ ዓቢ ታሪኻዊ ዓወትን
ጽንዓት ህዝብን ተጋዳላይን ብዘንጸባርቕ

መበል 32 ዓመት ምድምሳስ ‘እዚ ናደው’ ተዘኪሩ
ባህላውን ስነ-ጥበባውን መሰናድኦታት፡
ከምኡ’ውን ትረኻ ሰብ ውዕሎ ደሚቑ
ምንባሩ፡ ወኪል ኤሪና ሓቢሩ።
ኣብ’ቲ ጽምብል ዝተሳተፉ ኣመሓዳሪ
ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ-ባሕሪ ዝነበረ ብሪጋደር
ጀነራል ተኽለ ልብሱን ሓዳስ ኣመሓዳሪት
ናይ’ቲ ዞባ ወይዘሮ ኣስመረት ኣብርሃን፡
ብህዝቢ ኣፍዓበት ህያብ ተበርኪቱሎም።
ካብ 17 ክሳብ 19 መጋቢት 1988
ዝተፈጸመ ቅያ ምድምሳስ እዚ ናደው፡
ኣብ ግንባር ናቕፋ ዓሪዱ ዝነበረ ልዕሊ
20 ሽሕ ምኲር መግዛእታዊ ሰራዊት
ደርግ፡ ምስ ሶቭየታውያን ኣማኸርቱን
እልቢ ዘይብሉ ኣጽዋሩን ኣብ ውሽጢ
48 ሰዓታት ነበረያ-ነበረ ዝዀኑሉ ታሪኻዊ
ስርሒት እዩ።
እንግሊዛዊ ጸሓፊን ናይ ታሪኽ
ተመራማሪን ባዚል ዴቪድሰን፡ ንስርሒት
ምድምሳስ ናደው፡ ምስ’ቲ ቬትናማውያን
ኣብ ልዕሊ ሰራዊት ፈረንሳ ዓወት
ዘመዝገቡሉ ናይ 1954 ኲናት “ዴን-
ቤን-ፉ” ብምምስሳል ከምዝገለጾ ይዝከር።

ኣብ ናቕፋ፡ ዜጋታት ኣብ ዘመናዊ ሕክምና
ብሓፈሻ ኣብ ምክልኻል ሕማም ዓባይ ሰዓል
ድማ ብፍላይ - ዘለዎም ኣፍልጦ ንምብራኽ
ዝሕግዝ ኣስተምህሮ ተወዲቡ።
ኣብ ሆስፒታል ናቕፋ ኣብ ዝተዋህበ
ኣስተምህሮ፡ ብዛዕባ ምልክታት ሕማም ዓባይ
ሰዓል፡ ዝመሓላለፈሉ ኣገባባት፡ ኣሉታዊ
ጽልዋታቱን ሳዕቤናቱን ሰፊሕ መብርሂ
ተዋሂቡ።
ነቲ ኣስተምህሮ ዝሃቡ ሞያውያን፡
ምልክታት ናይ’ቲ ሕማም ብዘገምታ
ስለዝንጸር፡ ግቡእ መርመራ ምግባር ኣገዳሲ
ምዃኑ ኣገንዚቦም።
ሕሙማት ዝተኣዘዘሎም መድሃኒት
ብስሩዕ ክወስዱ ዘዘኻኸሩ እቶም ክኢላታት፡
ኣፍልጦኦም ኣብ’ቲ ሕማም ብምብራኽ፡ ናብ
ካልኦት ንኸይመሓላለፍ ጥንቃቐ ክገብሩ
ተላብዮም።

ናቕፋ - ኣብ ‘ዓባይ ሰዓል’
ኣስተምህሮ ተዋሂቡ

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.174 22 መጋቢት 2020 - ገጽ 2

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ
ኣስፍሃ ተኽለማርያም
ቍ.ስ 116266 / 201820(2220)

ቦርድ ምስንዳእ
ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ኤርምያስ ገብረልዑል
ሺሃብ ኣርኣያ
ተስፋኣለም የማነ

ቍ.ስ 201820 (2214)
ፋክስ. 127749 - ቍ.ሳ.ጶ. 247

ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቍ.ስ. 200454-07121322
ምልክታ
ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳ.ጶ. 1284

ሰማያዊት ሓይለኣብ
ቤተልሄም ታደሰ

ለይ-ኣውት
ሳምራዊት መለስ
ትንሱእ ፍስሃየ

ሳምራዊት ሃብተ

ንመጀመርታ እዋን’ዩ ክልተ ዳየሪ
ኣብ ሓደ እዋን ዝህሉወኒ ዘሎ። እዛ
ሕጂ ዝጽሕፈላ ዘለኹ ድሕሪ ገለ
እዋን ናተይ ምዃን ክትገድፎ እያ፣
It is going to be for our baby,
probably its first diary!!!

ኣብ ውሽጠይ ህይወት ዘሎዎ ነገር
ኣሎ። ማራ ኬፍ ዘሎዎ ስምዒታትን
ባህታን ዝፈጥር። ድሮ ሰለስተ ወርሒ
ሓሊፉ…..ካብ መዓልቲ ናብ መዓልቲ
ዝምስጠንን ዝፍተወንን ሓጐስ’ውን
ኰይኑለይ። ሓቂ ይሓይሽ እተን ናይ
መጀመርታ መዓልታት (ልዕሊ ወርሒን
ክልተ ሰሙንን) ንላዕሊ የብለኒ፡
ብድኻም ረሸሽ ይብል፡ ቅርጥማት
ድዋዕዋዕ የብለኒ፡ ድምጺ.. ዘረባ…
ዝዀነ ዓይነት ጨና… ይጽልኣኒ
ነይሩ። ቅድሚ ሕጂ ዘይፈልጦምን
ዘይርድኡኒን ስምዒታትን
ቀጨውጨውን ሓሊፉ...!!! ማዕረ
ካልኣይ ግዜ ኣይጠንስ እየ ዝበልኩሉ
እዋን’ውን ነይሩ። መወዳእታኡ
ግን ህይወት ዝህበኒ፡ “ማማ…..
ባባ መጺኡ፡” ዝብል ሕጻን ክመጽእ
ምዃኑ ዘኪረ ፍሽኽ እብል’ሞ ኵሉ

ይርስዖ። ከጻውቶ፡ ትምህርቲ ክወስዶን
ጽውጽዋይ ክነግሮን ይረኣየኒ። ድሓን
ይእቶ ኣቦኡ ብዙሕ ነገር ኣቃሊሉለይ
እዩ። ተጸሊኡኒ ከም ዝወዓለ ከዕልሎን
ክፎዅሰንን ሓደ እዩ። እቲ ዕሸል ኣብ
ማሕጸነይ፡ ኵሉ ግዜ ምሳይ ምህላዉ
ሓለፋ ኰይኑ ከም ዝስመዓኒ ገይሩ። ናይ
ብሓቂ ከኣ ሓለፋ እዩ!!!!!!!!! ጥንሲ
ካብ መጀመርታ ክሳብ መወዳእታ

ብሓደ ከም እትስከሞ ተረዲአ። ምስ
ምሉእ ሓይሊኻ ክትገብሮ ከለኻ ዝያዳ
መቐረት ኣሎዎ። ሕጉስ ህይወት’የ
ዘሕልፍ ዘለኹ።

ካብ ቀደመይ ጥንስቲ ምርኣይ ደስ
እዩ ዝብለኒ። መዓልታዊ ዝረኣኹወን
ክፈቅድን ናይ ክንደይ ወርሒ ምዃኑ
ክግምትን እየ ዝውዕል። ኣነ ከምአን

ሓድሽ ህይወት

ሱራፌል ተስፋብሩኽ

ዳየሪ ዳየሪመጋቢት

2020

10፡30 ቅ.ቐ.
16/09/2010

ዳየረይ ሳዋ መቸም ከምቲ ብማዕዶ
ዝፈራሕኩዋ ኣይጸንሐትንን።
ብኣንጻሩ’ኳ ደኣ ፈትየያ። ትምህርቲ
ካብ ዝጅምር ክልተ ወርሒ ገይርና
ኣለና። ኣብ ጽዑቕ መጽናዕቲ እየ
ዘለኹ። ሓሳበይ እንተ ሰሚሩለይ
ዝለዓለ ነጥቢ ብምምጻእ ተሸላሚት
ዛግረ ክኸውን’የ ዝደሊ። እዚ ክብል
እንከለኹ ግን ንጽቡቕን ሕማቕን
ኣጋጣሚታት ድልው ኣለኹ
ዳየረይ። እንተ ዘይኣምጻእኩ’ውን
ኣድሚሽን ካርድ ምሓዝ ሓደ
ነጥቢ’ዩ። ድኻመይ ኣለልየ፡ ካልኣይ
ሳልሳይ ግዜ ክፍትን እኽእል።

ዳየረይ እንታይ ክትብል ደልያ
ኢልኪ ንኽነግረኪ ተረቢጽኪ ከም
ዘለኺ ተረዲአ ኣለኹ። ሎሚ
ጽቡቕ ኣጋጣሚ እዩ። ካብቲ ብልቢ
ዘፍቅሮ ብዓልቤተይ ንዓይ እተበስር
ፋልመይቲ ደብዳቤኡ ኣብ ኢደይ
በጺሓስ ድሮ ኣንቢበ ወዲአያ።
እንታይ ኢሉኒ መስለኪ፡

“ክብርቲ ኣፍቃሪተይ ፍርቂ
ለይቲ እየ ካብ ድቃሰይ
ዝተበራበርኩ። ድቃስ ስለ
ዝኣበየኒ ካብ ዓራተይ ተንሲአ
ንደገ ወጺአ። ንኸዋኽብቲ ሰማይ
ኣንቃዕሪረ ምጥማት ጀመርኩ።
ንዓኺ ከርእየኒ ግዲ ደልየዮስ
ሰማያት ሳዋ ዘኪረ። ኣብዚ ህሞት
እንከለኹ ደብዳቤ ክጽሕፈልኪ
ሓሳብ ምስ መጻኒ፡ ፒሮይን
ወረቐትን ኣዋዲደ ክጽሕፈልኪ
ጀመርኩ። ክብርቲ ኣፍቃሪተይ፡
ኣዝዩ ብርቱዕ ዛሕሊ’ዩ ዘሎ።
ካብ ዛሕሊ ብኾቦርታ’ኳ ክሕባእ
እንተ ፈተንኩ፡ ክመውቕ ግን
ኣይከኣልኩን። ኣእዳወይ ብቝሪ
ከርዲደን ነንሕድሕደን ኣራኺበ
እናፋሕፋሕኩ’የ ዝጽሕፈልኪ
ዘለኹ። እቲ ዘገርም ግን ደብዳቤ
ኣብ ኢድኪ ምስ በጽሐት
ከተንብብያ እንከለኺ ረሃጽ
ብኽልተ ምዕጕርቲኺ ኰረር
እናበለ ነታ ደብዳቤ ከጠልቅያ
ምዃኑ’ዩ።”

ኣይገርመክን! ከምቲ ዝበሎ ኸኣ
ኣጋጢሙኒ። እንተ ንሱ’ኳ ወርሒ
መስከረም እንታይ ቍሪ ክህሉ
ኢሉ፣ ምዃን ዋላ ኣነ ዘይምህላወይ
ከም ዘቝረሮ ይነግረኒ ይህሉ። ሰብ
መቸም እንተ ቘረረ ጸሓይ ይደሊ።
ጸሓይ እንተ በርትዐቶ ድማ ዝሑል
ቦታ ይደሊ። ምስጢር ፍልጠት
ምንባብ ምዃኑን ከንብብ ከም
ዘለኒ፣ ኣብ ትምህርተይ ንኽብርትዕ
ኣተባብዒኒን ልባዊ ዝዀነ ምኽሪን
ለጊሱለይ። ዳየረይ ንብዓል ቤተይ
ብመገድኺ ሰላምታይ ኣብጽሕለይ።
ኣብዛ ዙርያና - 25 - ምስቶም
ዕዉታት ክወጽእ ክጽዕር’የ። ዳየረይ
ጸሎትኪ ኣይፈለየኒ።

ኣኽበረት ምሉእ - ሳዋ

ሓድሽ
ተመኵሮ
10፡30 ቅ.ቐ.

24 መስከረም 2011

ምስ ኰንኩ ዝርኣዩኒ፣ ክገብሮም፡
ክሰምዖም ዝደሊን ዝሓልሞምን ነገራት
ነይሮም። ክሳብ ሎሚ ኵሉ ከምቲ
ዝሓሰብኩዎ ይዀነለይ ኣሎ።

ንዓይ ዝበለጸ ነገር፡ እቲ ንግሆ ካብ
ድቃሰይ ክትስእ ከለኹ ዝስመዓኒ
ስምዒት እዩ። ኣእዳወይ ኣብ ከብደይ
ይጸንሓኒ፡ ለይቲ ሓቝፈዮ ክድቅስ
ደስ ይብለኒ። ገና ኣብ ከብደይ ከሎ
ክሓቝፎ ከም ዝኽእል ኣቦኡ/ኣቦኣ
እዩ ኣላሚዱኒ። ጥንሲ ማራ ደስ
ዘብል ነገር እዩ። ኣነ ወዲ ኰይኑ እዩ
ዝስመዓኒ ዘሎ። ኣቦኣ ድማ ጓል እያ
ትመስሎ። እቲ ዘገድሰና ግን ህይወት
ዘሎዎ ሰብ እዩ።

ሕጂ ጥንስቲ ምስ ኰንኩ ሓደ
ዝገረመኒ ነገር ኣሎ!! ስለምንታይ ኢና
ንጥንስቲ ነብሰ-ጾር ንብላ? እቲ ኣብ
ማህጸና ዘሎ ህይወት ዝፈጥረላ’ምበር
ጾር ዝዀና ኣይመስለንን እዩ።
ዋላ’ኳ ንዕኡ/ንዕኣ ክትብል ብዙሓት
ትገብሮም ነገራት እንተሃለዉ ማዕረኡ
ከኣ ምስኡ ዝመጽኡ ሓደስቲ
ነገራት ተስተማቕር ኢኻ። ገሊኦም
ትኽየፈሎም፡ ገሊኦም ትመሃረሎም፡
ገሊኦም ተማርረሎም። ብውሑዱ
ንዓይ ጾር ኣይኰነንን ዘሎ።

ኵሎም ስምዒታተይ ኣብ ሓደ ገጽ
ከስፍሮም ከሸግረኒ እዩ። ወዲና ወይ
ጓልና ከንብቡዎ፡ እቶም ስምዒታት
ኵሉ ግዜ ክህልዉን ምእንቲ ሓደ ብሓደ
ክዝክሮምን ብዝተኻእለኒ መጠን ናብ
ጽሑፍ ክቕይሮ ክፍትን እየ። ሕጉስ
ህይወትን ጥዑማት ስምዒታትን እየ

ዘስተማቕር ዘለኹ…….thank you
baby!!!

ዛህራ

ለንቅነ ንሳሊ መሓዛይ ክረኽባ
እንከለኹ ጸወታኣ ከም ዝሰኣንኩዎን
ከም ዝተሻቐልኩን ኣዕሊለኪ ነይረ።
ሎሚ ካብ ስራሕ ቅድሚ ምውጸአይ

ደዊለላ። ካብ ዝፈራሕኩዋ ኣይወጻእኩን፡
ቅስንቲ ከም ዘየላ ነጊራትኒ። ኣብ ሰብ
ዘይብሉ ወይ ዝዀነ ዝፈልጣ ዘይብሉ
ክትከይድ ትደሊ ከም ዘላ ፈሊጠ።

እዚ ነዊሕ ምጥፍፋእና ደፊረ ክሓታ
ከቢዱኒ’ኳ እንተ ነበረ፡ ከይተረድኣና
ለመም እናበልና ኣቲናዮ። እዛ መሓዛይ
እንታይ’ዩ ዘየቕስና ይገርመኒ። ኣብ
ብዙሕ ነገራት ሓሳባ ብሱል እንከሎ፡
ኣብዚኣ ግን ኣይተሐጕሰንን እያ።
ከምዚ ትብለሉ ዝመጻኣ እዋን ኣሎዋ።
ኣብ ነውሕ ግዜ ኢና እንራኸብ።
ተራኺብና ናፍቖትና ብጸርፊ ኢና
እነውጽኦ። ክድውለላ እንከለኹ’ውን
ብጸርፊ’የ ጀሚረላ። ዝሒላ፡ ጸርፊ
ዘይብሉ፡ ምቘት ዘይብሉ፡ መሰልቾ
መልሲ ትምልሰለይ። ጽልእ ኣቢለያ።
ግን....ፈቲኺ ጸሊእኪ ኣነ’የ ኣደኺ!

Everything happens to a
reason! ባዕሉ ዝመጽእ ከጨውጨው
የለን፣ እሞ ኸኣ ካብ ብዙሕ ነገር
ክትሃድም ዝድርኸካ ቅልውላው።
ዋላ ደኣ ቅድሜኻ ትሰርዖም
ኣይትኹን’ምበር፡ ካብ ስድራኻ፡
መሓዙትካ፡ መሳርሕቲኻን ጐሮባብቲኻን
ርሒቕካ በይንኻ ትነብረሉ ቦታ ዘሎ
ኣይመስለንን። ከምዛ ዝብለኪ እያ!
እቲ ብዛዕባ ነብሱ ጥራይ ዝሓስብ
ዝብሃል ሰብ’ውን፡ እዚ ኣናብራ
ሕብረተሰብና ስድራቤታዊ ብምዃኑ
ክሓድጎ ኣይክእልን። እዚ ኣብ ቅድሚ
ርእሰይ መስትያተይ ገይረ ከማኽራ
ፈቲነ። ከማኽራ ኸኣ ዘይኰነ፡ ከዕልላ
ፈቲነ። ምኽንያቱ ዘይተፈለጠ ድቦላ
ክኸውን ይኽእል እዩ። ዘዕገርግራ
ዘሎ ምኽንያት ክንረኽበሉ ፈቲንና።
ንዅሉ መልሱ እንድዒ እናዀነ ግን
ከይሰልቸዋ እንከሎ ተሰናቢትና።

ኣብ ኮምፕዩተረይ እንከለኹ ሓንሳእ
ሓሰብኩ። እናሓሰብኩ ኸኣ ንተመሃሮይ
ኢለ ዝኣከብኩወን ዛንታታት ከንብብ
ጀሚረ። ንመሓዛይን ንዓይን እትሃርም
ዛንታ ኸኣ ኣብ ሞንጎአን ጸኒሓ።
ኣሕጺረ ከዕልለኪ ዳየረይ።

***

ቡድሃ ምስ ውሑዳት ሰዓብቲ ናብ

ሓንቲ ንእሽቶ ከተማ ይጓዓዝ ነበረ።
ኣብ መገዶም እናሓነለፉ ሓንቲ ቀላይ
ጸንሓቶም’ሞ ሓንሳእ ከዕርፉ ኮፍ በሉ።
“ማይ ጸሚአ ኣለኹ። ካብዛ ቀላይ ግዳ
ቀዲሕካ ኣምጻለይ፡” በሎ ቡድሃ ንሓደ
ሰዓቢኡ። እቲ ሰዓቢ ናብቲ ቀላይ
ከደ። እንተዀነ እቲ ቀላይ ብዙሓት
ሰባት ይሓጽቡሉን ብማእከል ሰንጢቓ
ብዝሓለፈት ጃልባን ሕብሩ ቀየረ።
“ካብዚ ዝተዘራረገ ማይ ከመይ ገይረ
ንቡድሃ ሒዘሉ ክኸይድ፡” ብምባል
ጥራይ ኢዱ ናብ ብጾቱ ተመልሰ።
“እዚ ቀላይ ተዘራሪጉ’ዩ። ክትሰትዮ
ምቹእ ኣይኰነን፡” በሎ።

ድሕሪ ፍርቂ ሰዓት ቡድሃ ደጊሙ
ማይ ከምጽኣሉ ሓተቶ። እቲ ሰዓቢ
ናብታ ቀላይ እንተ ኸደ ጸርያ ጸንሓቶ።
ማይ ሒዙ ብምምላስ ንቡድሃ ሃቦ።
ቡድሃ ነቲ ማይ ረኣዮ፡ “ነዚ ማይ ክጸሪ
ዝገብርካዮ ርኢኻዶ? እወ! ክጸሪ ኢኻ
ሓዲግካዮ። እቲ ዝርግራግ ባዕሉ’ዩ
ዝግ ኢሉ፣ ንስኻ ኸኣ ጽሩይ ማይ
ኣምጺእካ። ኣእምሮና’ውን ከምኡ’ዩ።
ክርበሽ ወይ ክዝረግ እንከሎ ንሕደጎ
ጥራይ፡ ንእሽተይ ግዜ ንሃቦ። ባዕሉ
ዝግ ክብል እዩ። ንኸተህድኦ ዝዀነ
ስጕምቲ ክትወስድ የብልካን፣ በቃ!
ሕደጎ ጥራይ።”

***

ውሽጣዊ ሰላም ክትረክብ ዝዀነ
ሓይሊ ክትጥቀም ኣይትኽእልን
ኢኻ። እታ ክትገብራ እትኽእል
ንኽትረግእ ገልጠምጠም ክትብል
ዘይኰነ፡ ባዕሉ ንኽረግእ ናጻ ምሕዳጉ
ምዃኑ ተረዲአ። ንሳሊ መሓዛይ እዛ
ዛንታ “ፕሪንት” ገይረ ክማልኣላ እየ።
ዘሻቕል የብላን፣ ናጻ ጥራይ ትሕደጎ።
ኣብ ውሽጣ ሰላም ምስ ዓሰለ፡ እቲ
ውሽጣዊ ሰላማ ነቲ ደገ ባዕሉ ከዐርዮ
እዩ።

ምልእተ ተስፋይ

ሓድሽ ማይ
9፡30 ቅ.ቐ.

27 ጥቅምቲ 2011

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.174 22 መጋቢት 2020 - ገጽ 3

ብዝን ካብትን

ሳልማን ስራጅ

ዮርዳኖሳዊ ሽማግለ ኣብ

እርጋኑ ይምርዖ

ዓርፍ ዑጠያ ዝተባህለ ዮርዳኖሳዊ
ሽማግለ ኣብ መበል 103 ዓመት
ዕድመኡ ብምምርዓው ቀንዲ መዛረቢ
ኣርእስቲ ማሕበራዊ መራኸቢ ኮይኑ
ቀንዩ። እቲ ኣስታት 80 ዝኾኑ ደቁን
ደቂ ደቁን ዝረኣየ ሽማግለ ሰብኣይ፡
ንሓንቲ ብ50 ዓመት እትንእሶ ሰበይቲ
ብምምርዓዉ’ዩ ኣቓልቦ ማሕበራዊ
መራኸቢ ክስሕብ ክኢሉ።
ቀዳመይቲ ሰበይቲ ዓርፍ ቅድሚ
ገለ ኣዋርሕ ዝሞተት ክትከውን ከላ፡
ካብኣ 11 ውላድ’ዩ ዘለዎ። ዝበዝሑ
ካብ ደቁን ደቂ ደቁን ድማ ኣብቲ
ናይ መርዓ ጽምብል ብምስታፍ፡
ኣቦሓጎኦም ክምርዖ ምውሳኑ
ደጊፎም። ቀዳመይቲ በዓልቲ ቤቱ

ብ1737 ኣብ ብሪጣንያ ካብ ድኻ ስድራ
ቤት ዝተወልደ ቶማስ ፓይነ፡ ብዛዕባ ትርጉም
ናጽነት ሃብታም ኣተሓሳስባ’ዩ ነይሩዎ።
ንሱ ኣብቲ እዋን’ቲ ኣብ ትሕቲ ብሪጣንያ
ዝነበራ ግዝኣታት ኣመሪካ ናይ ገዛእ ርእሰን
ሃገር ከቑማ ከምዝኽእላ’ዩ ዝኣምን ነይሩ።
ፓይነ ሓያል ጸሓፋይ ብምንባሩ፡ ድርሰታቱ
ኣመሪካውያን ኣብ ልዕሊ ብሪጣንያውያን
ንኽለዓሉ ኣተባቢዑ’ዩ። ኣብታ “ኮመን ሰንስ”
እትብል መንሹር (ፓምፍሌት) ዘስፈራ “ዘ
በርዝ ደይ ኦፍ ኤ ኒው ዎርልድ ኢዝ ኣት
ሃንድ” ዘርእስታ ጽሕፍቲ ከኣ ሓንቲ ካብተን
ውሩያት ሕታማቱ ነይራ።
ቶማስ ፓይነ ገና መንእሰይ እንከሎ’ዩ
ምስቲ ምኩር ፖለቲከኛ ብሪጣንያዊ
ቢንጃሚን ፍራንክሊን ኣብ ለንደን ተራኺቡ።
ብፍራንክሊን ተተባቢዑ ድማ ብ1774

ንፊላደልፊያ (ኣመሪካ) ብባሕሪ ተጓዒዙ።
ኣብ ኣመሪካ ኮይኑ ድማ’ዩ ብዛዕባ ናጽነት
ክጽሕፍ ጀሚሩ። ኣብ ሓንቲ ካብ ዓንቀጻቱ
ንባርነት ብተሪር’ዩ ነቒፉ። እታ ዓንቀጽ ከኣ
ክሳብ ሕጂ’ያ ኣብ ኣመሪካ እትዝከር። ፓይነ
ብተወሳኺ ሰባት ሂወቶም ንኽመርሑ ናጻ
ክኾኑ ከምዝግባእ ይኣምን ነይሩ።
ኣብ ጥሪ 1776 ቶማስ ፓይነ 50 ገጽ ዘለዋ

“ኮመን ሰንስ” ዘርእስታ መንሹር (ፓምፍሌት)
ሓቲሙ። እታ መንሹር 500 ሽሕ ቅዳሕ
ተሓቲማ። ኣብ ጽሑፉ ድማ ፓይነ ዓባይ
ብሪጣንያ ንገንዘብን ስልጣንን ክትብል ኣብ
ዝተፈላለየ ክፍሊ ዓለም ግዝኣት ምሓዛ
ፍትሓዊ ከምዘይኮነ’ዩ ዝጠቅስ። ኣብቲ እዋን
መራሒ ብሪጣንያ ንዝነበረ ጆርጅ 3ይ፡ ፓይነ
“ጨቋኒን ናጽነት ኣመሪካውያን ዝረገጸን’ዩ”
ክብል ይነቕፎ። ነተን ኣብ ትሕቲ ብሪጣንያ
ዝነበራ ግዝኣታት ኣመሪካ ከኣ “ናጻ ግዝኣታት
ኣመሪካ” ብምባል ብዓውታ ሰመየን።
እቲ ዘቕርቦ ዝነበረ ምጉት ብዙሓት
ኣመሪካውያን “ካብ መግዛእቲ ብሪጣንያ

ናጻ ምውጻእ” ዝብል ሓሳብ ክድግፉ’ዩ
ደሪኹዎም። ኣብ ሓምለ 1776 ዝተኻየደ
2ይ ኣህጉራዊ ኮንግረስ ምእዋጅ ናጽነት
ዝብል ሓሳብ ኣብ ዝተቐበለሉ እዋን፡ እተን
ኣብ ትሕቲ ብሪጣንያ ዝነበራ ግዝኣታት
ናጽነተን ብወግዒ ክእውጃ ክኢለን። ሽዑ
ድማ’ዩ ህዝቢ ኣመሪካ ንሸሞንተ ዓመት
ዝቐጸለ ኲናት ዝጀመረ። እቲ ብሰውራ
ኣመሪካ ዝፍለጥ ካብ 1775 - 1783
ዝተኻየደ ኲናት ይቕጽለሉ ኣብ ዝነበረ
እዋን፡ ቶማስ ፓይነ “ቅልውላው ኣመሪካ”
ብዝብል ኣርእስቲ ተኸታታሊ መንሹር’ዩ
ጽሒፉ። ፓይነ ኣብ ጽሑፉ “እዚ ግዜ’ዚ
ንመንፈስ ደቂ ሰብ ዝፈታተን’ዩ። ዝተጻወሮ
ድማ ፍቕርን ምስጋናን ይግበኦ” ክብል
ንናጽነት ኣመሪካውያን ዘለዎ ደገፍ ዳግም
ኣረጋጊጹ።
ቶማስ ፓይነ ብ1787 ካብ ኣመሪካ
ንብሪጣንያ’ዩ ተመሊሱ። ንብሪጣንያ ምስ

ተመልሰ ድሕሪ ሓሙሽተ ዓመት ዝጸሓፋ
“ራይትስ ኦፍ ማን” ዘርእስታ መጽሓፉ
ንንግስነት እትነቅፍ ብምንባራ ኣብ ጸገም’ያ
ኣእቲያቶ። ኣብ 1792 ድማ ናብ ፈረንሳ

ሃዲሙ። እቲ እዋን (1789 - 1799) ሰውራ
ፈረንሳ ዝካየደሉ ዝነበረ ኮይኑ፡ ፓይነ ፈረንሳ
ምስ ኣተወ ንዓመት ዝኣክል ኣብ ቤት
ማእሰርቲ’ዩ ተዳጒኑ። ምኽንያት መእሰሪኡ
ከኣ ንንጉስ ሉዊስ ብዘይምድጋፉ ነበረ።
ፓይነ ቤት ማእሰርቲ ምስ ኣተወ’ውን
እንተኾነ ምጽሓፍ ኣየቋረጸን። ቀዳማይ ክፋል
ናይታ ኣብ 1794 ዝተሓትመት “ዘ ኤጅ ኦፍ
ሪዝን” ዘርእስታ መጽሓፍ ድማ ኣብ ቤት
ማእሰርቲ ኮይኑ’ዩ ጽሒፉዋ። ኣብ 1807 3ይ
ክፋል ናይታ መጽሓፍ ኣብ ዝተዳለወሉ እዋን፡
ፓይነ ከምእንደገና ንኣመሪካ ተመሊሱ ነይሩ።
እንተኾነ ሽዑ ብዙሓት ካብ ደገፍቱ’ዩ ከሲሩ።
ቶማስ ፓይነ ኣብ መበል 72 ዕድመኡ’ዩ
ብ1809 ኣብ ከተማ ኒውዮርክ ዓሪፉ።

ካብ ጸለውቲ ሰባት

“ኡም ኢብራሂም” ምስ ሞተት
ደቁ ምስኦም ክነብር’ዮም ሓቲቶሞ።
እንተኾነ እቲ ሽማግለ ሰብኣይ
ንሓሳብ ደቁ ብምንጻግ ክምርዖ’ዩ
ወሲኑ።
ኣብ 1965 ኣባል ሓፈሻዊ ጸጥታ
ዝነበረ ዓርፍ፡ ኩነታት ጥዕናኡ
ኣብ ጽቡቕ ዝርከብ ኮይኑ፡ ባዕሉ
ብእግሩ ከምዝንቀሳቐስን መኪና
ከምዝዝውርን’ዩ ዝሕበር። ኣብ
ሰሜናዊ ክፋል ዮርዳኖስ ዝነብር ዓርፍ
ነታ ኣብ ሓምሳታት እትርከብ ሰበይቲ
ቅድሚ ምምርዓዉ፡ ንኻልኦት ክልተ
ደቂ ኣንስትዮ ክምርዓወን ንዝቐረበሉ
ጠለብ ንኣሽቱ’የን ብዝብል ምኽንያት
ከምዘይተቐበሎ ተሓቢሩ።

ቶማስ ፓይነ (1737 - 1809)

ኣብዚ እዋን ዳርጋ ኣብ ኩሉ ከባቢታት
ኣስፋሕፊሑ ዘሎ ሕማም ኮሮና ቫይረስ፡
ኣብ ማሕበራዊን ቁጠባውን ሂወት ህዝቢ
ዓለም ፈጢሩዎ ዘሎ ጸቕጥን ሻቕሎትን
ቀሊል ኣይኮነን። ብሰንኩ ኣብታ
መበገሲት ናይዚ ሕማም ምዃና ዝንገረላ
ቻይና - ኣብ መንጎ ሰብ ሓዳር ዝረአ ዘሎ
ዘይምርድዳእ፡ ኣብዚ ሰሙን’ዚ ኣቓልቦ
ማሕበራዊ መራኸቢታት ካብ ዝሰሓቡ
ቀንዲ ኣርእስታት ሓደ ኮይኑ ኣሎ።
ኣብ ቻይና ካብ ዝሓለፈ 24 ለካቲት
ጀሚሩ ኣስታት 300 ሰብ ሓዳር ናይ
ፍትሕ ሕቶ ከምዘቕረቡ ኣብ ብሪጣንያ
እትሕተም ጋዜጣ ደይሊ መይል ሓቢራ።
እቲ ምኽንያት ብሰንኪ’ቲ ኣጋጢሙ ዘሎ
ምስፍሕፋሕ ኮሮና ቫይረስ፡ እቶም ሰብ
ሓዳር ዝነውሐ እዋን ብሓደ ከሕልፉዎ

ቻይና - ብሰንኪ ኮሮና

ቫይረስ ፍትሕ ይበዝሕ!

ይግደዱ ስለዘለዉ ክኸውን ከምዝኽእል’ዩ
ዝግመት። ብሰንኪ’ቲ ሕማም ፈጢሩዎ
ዘሎ ድሩት ምንቅስቓስ፡ ጉዳያት ቅልጡፍ
ፍታሕ ዘይምርካቦም ድማ ነቲ ጸገም
ኣጋዲዱዎ ከምዘሎ ይግለጽ።
ሰበ ስልጣን ቻይና ምስፍሕፋሕ
ሕማም ኮሮና ቫይረስ ንምግታእ ህዝቢ
ምንቅስቓሱ ክድርት ከምዘለዎ ምሕባሮም
ይፍለጥ። እዚ፡ ነቲ ሕማም ንምቁጽጻር
ክውሰድ ዘለዎ ቅኑዕ ስጉምቲ’ኳ እንተኾነ፡
ነቲ መዓልትን ለይትን ምስራሕ ዝለመደ
ቻይናዊ ግን ቀሊል ብድሆ ከምዘይከውን
ይሕበር።
ፈለማ እዋን ኣብ ቻይና ዝተራእየ
ሕማም ኮሮና ቫይረስ ኣብዚ ግዜ’ዚ
ዳርጋ ኣብ ምሉእ ዓለም በጺሑ ከምዘሎ
ይግለጽ።

መን እንታይ ኢሉ?

መጽሓፍ ኣብ ንእስነት ይመርሕ፡ ኣብ ዕብየት የዘናግዕ፡ ኣብ ጽምዋ ድማ ብጻይ ይኸውን።

(ቦሪስ ጆንሰን)
ምስ ፈሸለ እምነቱ ዘጉድል ሰብ፡ ፍሽለቱ መሊሱ ይውስኽ። (ማርኮስ ጋርፊ)
ፈተነ ዘይጋጠሞ ሰብ፡ ሓይሉ (ብልጫኡ) ኣየለልን ኢዩ። (ቢን ጆንሰን)
ኣብ ዓለም ኩሉ እትምነዮ ነገር መታን ክትረክብ፡ ክትጽዕርን ምእንታኡ ዝኾነ ዋጋ ክትከፍልን ቅሩብ ኩን። (ማሪ ኮአሽ)
ምርሓቕ ማለት ምፍልላይ ማለት ኣይኮነን። ሓደ ሓደ እዋን ካብ ነገራት እንርሕቕ ብንጹር

ንኽንርእዮም ኢዩ። (ፋሩቕ ጁወይዳ)
ሓሶት እንድሕር ተደጋጊሙ ሓቂ ክመስል ይኽእል። (ቭላድሚር ሌኒን)

ኣብ መዘናግዒ ቦታ ዝርከብ ቅርጻ
ወይ’ውን ፊልም ክኸውን ይኽእል።
ብተወሳኺ ስነ-ጥበብ ቅብኣ ቻይናውያን፡
ኣፍሪቃዊ ማስኬራ፡ ምንጻፍ ምድሪ
ፐርሺያውያን፡ ስልማት ግብጻውያን፡
ኣብ ሓደ ናይ ታሪኽ ኣጋጣሚ ዝተላዕለ
ስእሊ ከምኡ’ውን ህንጻዊን ሰንዓዊን
ስራሕ ክኸውን ይኽእል። ብሓፈሻ
ኣብዚ እዋን ብዙሓት ነገራት’ዮም ኣብ
ስነ-ጥበብ ዝኣትዉ።
ብዓይኒ ዝረአ ስነ-ጥበባዊ ስራሕ፡ ዝረአ

ስነ-ጥበብ (Visual Art) ይበሃል። ቅብኣ፡
ቅርጻን ስነ ህንጻን ድማ ገለ ካብቶም
ዝረኣዩ ዓይነት ስነ-ጥበብ ኢዮም። ኣብዚ
እዋን ከኣ ከም ስእሊ፡ ኣቑሑ ገዛ፡ ቅኔ፡
ስልማት፡ ካልኦት ስራሓት ስነ-ጥበብን
ሞያን ኣካል ናይቲ ዝረአ ስነ-ጥበብ
ምዃኖም’ዮም ዝጥቀሱ። ካልእ ዓይነት
ስነ-ጥበብ ኪነተ ጽባቐ (ፋይን ኣርት)
ዝበሃል’ዩ። እዚ ዓይነት ስነ-ጥበብ ንህዋሳት
ጽባቐ ዝስሕብ ኮይኑ፡ ስፍሕ ዝበለ’ዩ። ገለ
ካብቶም ኣብዚ ዓውዲ ዝጥቀሱ ዓይነት
ስነ-ጥበብ ከም ስነ ጽሑፍ፡ ሙዚቃን
ሳዕስዒትን’ዮም። ዝረአ ስነ-ጥበብ’ውን
ኣካል ናቱ ኢዩ።
ወዲ ሰብ ካብ ቅድሚ 32 ሽሕ
ዓመት ኣትሒዙ’ዩ ኣብ በዓቲ ክቐብእን
ክስእልን ጀሚሩ። እቲ ዝስእሎ
ዝነበረ ድማ ዝሃድኖም ዝነበረ ዓይነት
እንስሳታት ምዃኖም’ዩ ዝግመት። ምስ
ግዜ ከኣ ከም መልክዕ መሬት፡ ስእሊ
ሰባት፡ ሃይማኖታውያን ምልክታት፡
ኣትክልትን ካልኦት ዝተፈላለዩ ነገራትን
ክቐብእ ክኢሉ።
ካብቶም ቀዳሞት ዓይነት ስነ-ጥበብ

ቅርጻን ቅብኣን ኢዮም። እቶም
ናይ ፈለማ ቅርጻ ንኣሽቱ ምስሊ
ሰባት’ዮም ነይሮም። ምስሊ ወዲ
ሰብ እምበኣር ክሳብ መበል
20 ክፍለ ዘመን እቲ ቀንዲ
ውሩይ ቅርጻ ኮይኑ’ዩ ጸኒሑ።
ኣብዚ እዋን ግን ሰራሕቲ ቅርጻ
ዝያዳ ኣብ መሳርሒታቱ’ዮም
ዘተኩሩ። እቶም ካብ ዝተደርበዩ
ነገራት ዝስርሑ ቅርጻታት
ድማ ናይዚ ኣብነት’ዮም።
ካብዚ ውጽእ ኢልካ ኣብ
ቅርጺ፡ መስመራትን ሕብርን
ብምትኳር ዝስራሕ “ኣብስትራክት
ኣርት” ዝበሃል’ውን ኣሎ። ኣብ ምጽብባቕ
ዘተኩሩ ከም ኣቑሑ ገዛ፡ ካይላ፡ መስትያት፡
ፋሽንን ስልማትን ዝኣመሰሉ ፍርያት’ውን
ኣካል ስነ-ጥበብ’ዮም።
ስነ ህንጻ እንተርኢና፡ ስነ-ፍልጠትን ስነ-
ጥበብን ብሓባር ዝሓቖፈ’ዩ። መራሕትን
ሃይማኖትን ኣብ ዓለምና ኣደነቕቲ
ህንጻታት ንኽስርሑ ከምዝደረኹ’ዩ
ዝሕበር። ብምዃኑ መራሕቲ፡ ሓይሎምን
ሃብቶምን ንምርኣይ፡ እምነታት ድማ
ሃይማኖተን ንምንጽብራቕ ኣገረምቲ
ህንጻታት ሰሪሖምን ኣብ ምስራሕ
ይርከቡን። እዞም ሃይማኖታውያን
ህንጻታት ከኣ ንሚስጥር ናይቲ
እምነት’ዮም ዘንጸባርቑ።
ሓጐስ፡ ወዲ-ሰብ ኣብ ስነ-ጥበብ
ንኽነጥፍ ካብ ዝሕግዙ ረቛሒታት ሓደ
ምዃኑ’ዩ ዝግለጽ። ሓደ ስነ-ጥበባዊ ስራሕ
ምስ ኣፍረና ድማ ንዕኡ ብምርኣይ
ነስተማቕሮ። ኣብ ስነ-ጥበብ እንረኽቦ
መልክዕ’ውን ሓጐስ’ዩ ዝፈጥረልና። ነቲ

ስነ-ጥበብ ንዘፍረየ ክእለትን ኣተሓሳስባን
ከኣ ነድንቕ። ወዲ-ሰብ ቅድሚ ምጽሓፍ
ምጅማሩ ብመንገዲ ስነ-ጥበብ’ዩ ተማሂሩ።
ንኣብነት፡ ቀለም ዝሰተየ መሳኹቲ
ኣብያተ ክርስትያን፡ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ
ዘሎ ታሪኽ ንምምሃር ተባሂሉ ዝተገብረ
ምዃኑ ይግለጽ።
ምስ ምዕባለ ቴክኖሎጂ ወዲ-ሰብ ስነ-
ጥበብ ዝገልጸሉ ኣገባብ’ውን እናተቐየረ’ዩ
ዝኸይድ ዘሎ። እቲ ኣብ መናድቕ
በዓቲ ዝጀመረ ኣሳእል፡ ሎሚ ኣብ
ኮምፕዩተር ይስራሕ ኣሎ። ኣተሓሳስባ
ስነ-ጥበባውያን’ውን ምስ ግዜ እናተቐየረ
ክኸይድ ግድን’ዩ። ኣብ 1913 ፈረንሳዊ
ስነ-ጥበበኛ ማርሰል ዱቻምፕ ናይ ብሽክለታ
እግሪ ኣብ ጋለሪ (ስነ-ጥበብ ዝቐርበሉ ቦታ)
ምስ ኣንጠልጠላ፡ ፈለማ ዝተረደኦ ሰብ
ኣይነበረን። ማርሰል ከምኡ ምግባሩ ግን
ብዛዕባ’ታ ብሽክለታ ብዝተፈላለየ ኩርናዕ
ክንሓስብ’ዩ ዝድርኸና። ናይ መወዳእታ
ዕላማ ስነ-ጥበባዊ ስራሕ ከኣ ኣተኵሮ
ተዓዘብቲ ምስሓብ’ዩ።

ስነ-ጥበብ እንታይ’ዩ?

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.174 22 መጋቢት 2020 - ገጽ 4

ጉንዖ’ቲ ዕንቅፋት ካብ ዕለታት ሓደ መዓልቲ፡ ሓደ ንጉስ

ሓፈሻዊ ኩነታት እቶም ዘመሓድሮም ህዝቢ
ንኽፈልጥ ኣብ ለጋስ ቦታ ብምዃን ክዕዘቦም
ጀመረ። እቶም ህዝቢ ዕለታዊ ንጥፈታት
ህይወቶም ንምስልሳል ላዕልን ታሕትን ይብሉ
ነበሩ። ኣብ ከም’ዚ ኣጋጣሚ እቲ ንጉስ ሓደ
ሓሳብ ብልጭ በሎ። ንሱ ኸኣ እዞም ህዝቢ
ክንዮ’ቲ ውልቃዊ ናይ ምንባር ህይወቶም
ንምስትምቓር ዝገብርዎ ከልበትበት፡ ንሓፋሽ
ክጠቅም ዝኽእል ኣበርክቶ ክገብሩ ዝኽእሉ
እንተ ኾይኖም ምፍታን’ዩ። በዚ መሰረት ከኣ፡
ሓንቲ ካብተን ህዝቢ ብብዝሒ ክንቀሳቐሰለን
ዝኽእል መዓልቲ ዕዳጋ ምዃና ብምርዳእ
ነዛ ግዜ ክጽበያ መረጸ።

ጥቕስታት
• “እቶም ክልተ
ጸላእቲ ሓጎስ ደቂ ሰብ፡ ቃንዛን
ትህኪትን’ዮም።” ኣርተር ስኮፔንሃር
• “ዕሽው ዝበለ ሰብ ንሓጎስ
ካብ ርሑቕ ክደልያ እንከሎ፡ እቲ ለባም
ግና ኣብ ትሕቲኡ ይረኽባ።” ጀምስ
ኦፐንሀይም
• “እንተ ደኣ በሊሕ ኮይንካ
ብዝወሓደ ጸጋታት ነቲ ትደልዮ ዕላማኻ
ክትረኽቦ ትኽእል ኢኻ።” ኣብሂሸኽ
ረትና
• “ዕድመ ካብ ፍቕሪ
ኣይከላኸለልካን’ዩ። ፍቕሪ ግና ብገለ
ዓቐን ካብ ዕድመ ይከላኸለልካ።” ጂን
ሞርዩ
• “ኩሎም ዝሓልሙ ይዕወቱ
ማለት ኣይኮነን። ኩሎም ዝተዓወቱ
ግና ዝሓልሙ ዝነበሩ እዮም። እቲ
ምንታይሲ ሕልሚ ኣንፈት ናይ መጻኢ
ስለዝኾነ።” ማርኽ ጎርማን
• “ኣብ ህይወት ክልተ ዓይነት
ምንባር ኣሎ። እቲ ሓደ ዋላ ሓደ
ኣገራሚ ክስተት ከም ዘየሎ ኣሚንካ
ክትነብር ከለኻ፡ እቲ ካልኣይ ከኣ ኩሉ
ነገር ዘገርም ምዃኑ ፈሊጥካ ክትነብር
ከለኻ’ዩ።” ኣልበርት ኣንስታይን
• “ሓቀኛ ፍቅሪ ምላሽ ወይ
ውዕለት ኣይጽበን’ዩ።” ኣንቶንዮ
ዲሳይንት

ሓደ ቅድሚ ሕጂ ኣብ ናይ
ህዝቢ ይኹን ናይ ጽዕነት መኪና
ተሰቒሉ ዘይፈልጥ ሰብ፡ ናብቲ መካይን
ሰባት ዘራግፋሉን ዝጽዕናሉን ስፍራ
ብምኻድ ናብ ሓደ ቦታ ንኽጐዓዝ
ተሰቕለ። ቅድሚ’ዚ እዋን ተሰቒሉ ስለ
ዘይፈልጥ ከኣ እናተገረመ ኣብ ሓደ
ወገን ኮፍ መበሊኡ ሓዘ። ጉዕዞ ምስ
ተጀመረ ናይ ነገር ዕድል ኮይኑ ኣብ
መጀመርታ ናይ መኪና ጉዕዞኡ ከቢድ
ሓደጋ ኣጋጠመ።
መኪና ምስ ተሳፈርታ ኣብ
ጎልጎል ብዙሕ ኣጻድፍ ዘይነበሮ ቦታ
ኣንከራረወት። ድሕር’ዚ ፖሊስ ካብ
ቀረባ ከባቢ ብምምጻእ ነቲ ዘጋጠመ
ኩነታት ንምፍላጥ መርመራታት ኣሃዱ
ኢሎም ጀመርዎ። ኣጋጣሚ ኮይኑ
ኣቐዲሞም ነቲ ቅድሚ ሕጂ ኣብ
መኪና ተሰቒሉ ዘይፈልጥ ሰብ ረኺቦም
“መጀመርታ እንቋዕ ብሰላም ወጻእካ!!
እስከ ብዛዕባ’ዚ ዘጋጠመ ሓደጋ ከመይ’ዩ
እቲ ኩነታት ክትገልጸልና?” ኢሎም ምስ
ሓተትዎ - “እዋእ ሓደጋዶ ኣጋጢሙና
እዩ?! ኣነ ደኣ ከምዚ ገይራ ተራግፍ
እንድዩ መሲሉኒ” ክብል መለሰሎም
ይበሃል።

ንፍሽኽታ

መርሃዊ ገብረሚካኤል
ከም ዝበሃል፡ ዝተመርጸት መዓልቲ ተራኣ

መዓልትን ከልብን ከይጸዋዕካዮም ይመጹ ኣነቓቓሒ ዛንታ
ሓልያ ደበኽ በለት። ሽዑ፡ ዝኾነ ሰብ ከይረኣዮ
ብቕልጡፍ ናብ ሓደ ጽምው ዝበለ ቦታ
ብምኻድ፡ በቲ መዓልታዊ ህዝቢ’ቲ ከባቢ
ዝመላለሰሉ መስመር ጽርግያ ኣብ ማእከሉ
ኣዝዩ ገዚፍ ደንጎላ ከም ዝኹደም ገበረ።
ድሕሪ’ዚ፡ ክመጽእ ንዝኽእል ምዕባለታት
ንምዕዛብ ዝኾነ ሰብ ክርእዮ ኣብ ዘይክእል
ከውሊ ተሓቢኡ ክዕዘብ ጀመረ። ኣይጸንሑን
ድሕሪ ሒደት ግዝያት ድማ፡ ገለ ካብቶም
ኣብታ ዓዲ ብዘለዎም ሃብቲ ፍሉጣት
ምዃኖም ዝእመነሎም ነጋዶን ኣማኻሪ’ቲ
ንጉስን ብማእከል’ቲ ጽርግያ ሓለፉ።
እንተኾነ ግና ነቲ ዓቢ እምኒ ተሳጊሮሞ
ክኸዱ እንተ ዘይኮይኑስ፡ ንምልዓሉ ዝገበርዎ
ዝኾነ ተበግሶ ኣይነበረን።
እኳ ደኣ ነቲ ንጉስ ብዘቈናጽብ ቃላት
እናተቐባበሉ ክነቕፍዎ ኣብ እዝኒ እቲ
ተሓቢኡ ዝከታተል ዝነበረ ንጉስ ኣተዉ።
እቲ ንጉስ እውን እንተኾነ በዓል መን
ምዃኖም ብዘይ ዝኾነ ጸገም ከለልዮም
ስለ ዝኸኣለ ጸዊዑ ከምዝን ከምትን ክብል
ኣይደለየን። ምኽንያቱ ቀንዲ ዘምጸኦ ጉዳይ
ኣብ ማዕልቦኡ ክሳብ ዝበጽሕ ክጽመም ስለ
ዝነበሮ። በዚ ኸኣ ከይተሓለለ ምጽባዩ ቀጸለ።
ብዙሓት ተጠቀምቲ እቲ ጽርግያ በዚ ከባቢ
ሓለፉ። እንተኾነ ግና ዋላ ሓደ’ኳ ክኣልዮ
ዝተበገሰ ሰብ ኣይነበረን። ብተግባራቶም
ኣዝዩ ዝተገረመ ንጉስ ሕጂ እውን ክመጽእ
ንዝኽእል ምዕባለታት ንምዕዛብ ብዓቕሊ
ክጽበ ጀመረ። ድሕሪ ሰዓታት ዝወሰደ
ትጽቢት ከኣ፡ ሓደ ኣሕምልቲ ዝተሰከመ
ሰብኣይ ናብ’ቲ ኣብ ማእከል መገዲ
ተዀይጡ ዝነበረ ደንጎላ በጽሐ።
እቲ ሰብኣይ ሓደ ካብቶም ኣብቲ ከባቢ
ዝነብሩ ሓረስቶት ኮይኑ፡ ምህርቱ ንኽሸይጥ
ናብ’ታ ከተማ እናተጓዕዘ እንከሎ’ዩ፡ እዚ
መሰናኽል ዝገጠሞ። ነዚ ገዚፍ ደንጎላ
ተሳጊርዎ ክሓልፍ ሕልናኡ ስለ ዘይገበረሉ
ከኣ፡ ነቲ ተሰኪምዎ ዝነበረ ኣሕምልቱ
ኣራጊፉ ንኽኣልዮ ሓደ ኢሉ ተበገሰ።
እንተኾነ ግና እቲ ኣብ ማእከል መንገዲ
ተዀይጡ ዝነበረ ደንጎላ ብቐሊሉ ምንቕ
ክብል ኣይከኣለን። በዚ ከኣ ኣህላኺ ክኸውን
ከም ዝኽእል ዝገመተ ሰብኣይ ከይተሓለለ
ጻዕሩ ኣዛየደ። ድሕሪ ብዙሕ ፈተነ ከኣ
ነቲ ክለቅቕ ዘይክእል ዝነበረ ደንጎላ ካብ
ማእከል መንገዲ ኣለዮ። ነቲ ዓቢ ደንጎላ
ዝኣለየ ሓረስታይ ግና፡ ሓደ ክኣምኖ ዘጸገሞ
ተርእዮ’ዩ ኣጋጢምዎ።
ኣብ ትሕቲ’ቲ ደንጎላ ኣብ ዝተጠቕለለ
መትሓዚ ኣቓልቦኡ ዝሰሓብ እንታይነቱ
ዘይፈለጦ ነገር ከስተብህል ዝኸኣለ። ድሕሪ’ዚ
ተቀላጢፉ ብምልዓል ኣብ ውሽጡ ንዘሎ
ነገር ንኽርኢ ብታሃዋኽ ነቲ መጠቕለሊ
ኣቕሓ ኣለዮ። ብዝረኣዮ ምእማኑ ዘሸገሮ
ሓረስታይ ብስንባደ ካብ ኢዱ ፈነዎ። እቲ
ኣብ መጠቕለሊ ዝጸንሐ ንብረት ወርቅን
ብሩርን ኮይኑ፡ እቲ ሓረስታይ እዚ ዝኣመሰለ
ንብረት ኣብ ትሕቲ’ቲ ደንጎላ ክጽቀጥ
ዝተደለየሉ ምኽንያት ንምፍላጥ ብዙሕ
ክሓስብ ጀመረ። እንተኮነ ግና ዋላ ሓንቲ
መፍትሒ ክረኽበሉ ኣይከኣለን። በዚ ከኣ ነቲ
ዝረኸቦ ንብረት ሒዙ ኣሕምልቱ ተሰኪሙ
ጉዕዞኡ ናብ’ታ ከተማ ተታሓሓዞ።
ነዚ ኩሉ ንጥፈታት ብኣግርሞት
ክዕዘብ ዝጸንሐ ንጉስ እውን እቲ ዝደልዮ
ሽቶ ስለ ዝተሃርመ ኣብዚ ቦታ ክጸንሓሉ
ዘኽእል ምኽንያት ኣይነበሮን። በዚ ከኣ እቲ
ሓረስታይ ከይረኣዮ ቀዲምዎ ኣብ ዝግበኦ
ቦታ ተቐሚጡ ጸንሖ። እቲ ሓረስታይ ከኣ
ግዜ ዕዳጋ ከይሓልፎ ብምስጋእ ነተን ዝነበርኦ
ኣሕምልቲ ድሕሪ ምሻጥ፡ ነቲ ኣብ ትሕቲ
ደንጎላ ዝረኸቦ ወርቅን ብሩርን ናብቲ ንጉስ
ንኸረክቦ ብተብተብ ኣብ ስፍራ’ቲ ንጉስ
በጽሐ። መምጽኢ ምኽንያት እዚ ሓረስታይ

ብግቡእ ዝተረደአ ንጉስ፡ ንስለ ሕቶ እንታይ
ከም ዝዀነ ምስ ሓተቶ፡ እቲ ሓረስታይ ከኣ
ኩሉ’ቲ ዘጋጠመ ኩነታት ዘርዚሩ ገለጸሉ።
ብለውሃት’ዚ ሓረስታይ ዝተገረመ ንጉስ
ከኣ፡ እቲ ኣብ ኢድ’ቲ ሓረስታይ ዘሎ
ክቡር ማዕድን ባዕሉ እቲ ንጉስ ዝገበሮ
ምዃኑ ብምግላጽ። ቀጺሉ ነበርቲ ኣብ

ከባቢኦም ንዘጋጥሙ ሽግራት ካብ ዝኾነ ሰብ
ከይተጸበዩ እንተስ ብውልቂ፡ እንተስ ብሓባር
ተበግሶ ወሲዶም ክኣልይዎ ዝኽእሉ እንተ
ኾይኖም ንምፍላጥ ነቲ ገዚፍ ደንጎላ ባዕሉ
እቲ ንጉስ ኮነ ኢሉ ኣብ ማእከል’ቲ ኣጋር
ዝሓልፍሉ ጽርግያ ከም ዘንበሮ ገለጸሉ።
እቲ ኣብ ትሕቲ’ቲ ደንጎላ ዝጸንሐ ንብረት

ከኣ፡ ነቲ ተበግሶ ወሲዱ ክኣልዮ ዝከኣለ ሰብ
ክኸውን ዝገበሮ ምዃኑ ብዝርዝር ድሕሪ
ምርዳእ። እቲ ኣብ ኢድ’ዚ ሓረስታይ ዝነበረ
ክቡር ህያባት ንዓኡ ከም ዝግባእ ኣረዲኡ
መሪቑ ኣፋነዎ።
ሞራል፣……ኣብ ዕለታዊ ንጥፈታት
ህይወት ዘጋጥሙና ብደሆታት፡ ንህሉው
ኩነታት ምንባርና ብግቡእ ዘማእዝኑን ዝበለጸ
ዕድላት ዝፈጥሩ ብምዃኖም ብድፍረት
ክንገጥሞም ይግባእ። እቲ ምንታይሲ
ንሽግራትን ብደሆታትን ኣብ ክንዲ ከከም
ኣመጻጸአኦም መፍትሒ ከነናድየሎም
ምፍታን፡ ከም ዓንቃፊ እምኒ እናርኣናዮ
ተሳጊርናዮ ምስ ንሓልፍ እቲ ካብዚ
መሰናኽል ክንረኽቦ ዝግበኣና ዓቢ ትምህርቲ
ንኸስሮ ምህላውና ክርደኣና ኣለዎ።
ብተወሳኺ እንታይ ገደሰኒ ዝዓይነቱ
ኣተሓሳስባ ንዓኻ’ኳ ብቐጥታ ከራኻኽበልኻ
እንተ ዘይከኣለ፡ ብተዘዋዋሪ ግና ኣብቶም
ትፈትዎም ቤተ ሰብካ ይኹኑ የዕርኹትኻ
ዘይተሓስበ ሓደጋ ከምጽእ ስለ ዝኽእል፡
ቅድሚ ዝኣገረ ዓቕምና ዘፍቅዶ ንዘጋንፉ
ሽግራት መፍትሒ ኣብ ምንዳይ ንጡፋት
ክንከውን ይግባእ።

ኣገዳስነት ዱራት ንህይወታዊ
ብዙሕነት ንምጕላሕ፡ ናይ ሎሚ ዓመት

ዓለማዊ መዓልቲ ዱር (21 መጋቢት)
ዱርን ህይወታዊ ብዙሕነትን ዘርእስቱ
ቴማ ብምልዓል ክትዝከር ተውሲኑ።
ናይዚ ዓመት ዓለማዊ መዓልቲ ማይ

(22 መጋቢት) ከኣ ለውጢ ክሊማ
ኣብ ዓለም ዘስዕቦ ናይ ማይ ሽግር
ተገንዚብካ ፍታሕ ንምንዳይ ኪደሃብ
ኣገዳሲ ምዃኑ ንምምልካት፡ ማይን
ለውጢ ክሊማን ኣብ ትሕቲ ዚብል
ቴማ ተዘኪራ።
ዱራትን ኣግራብን ንህይወት
ዚምችእ ባህርያዊ ሚዛን ኩነታት
ኣየር ብምዕቃብ፡ ንጥዕናን ብልጽግናን
ዓለምናን ቀጻልነት ህይወት ኣብኣን
ንምርግጋጽ ዚጻወትዎ ተራ መተካእታ
የብሉን። ናይ 1995 ጸብጻብ ውድብ

መግብን ሕርሻን (FAO) ከም
ዘመልክቶ፡ ከባቢ 30% ስፍሓት ደረቕ
መሬት ግሎብና ከም ዚሽፍኑ ዚግገቱ
ዓለማዊ ዱራት፡ ንኣስታት 80% ናይ
ኩሎም ምድራውያን ህይወታውያን
ከም ዘዕቍቡ፣ ንልዕሊ ሓደ ቢልዮን
ካብ ህዝቢ ዓለም ድማ ኣገዳሲ ምንጪ
መግብን ጽዓትን ንመነባብሮ ዘድሊ
ኣታዊታትን ኢዮም።
ዱራት ኣብ ገዛእ ነብሶምን እሳቶም
ኣብ ዝበቕሉሉ መሬትን ካርቦን
ብምኽዛን ብመስርሕ ፎቶሲንተሲስ
ምስ ኣየር ብምልውዋጥን ኣየር
ንምጽራይን ጥዕና ዓለምና ንምሕላውን
ኣበርክቶኦም መሰረታዊ ኢዩ። ብግቡእ
ምሕደራ ዱራት 15% ናይ ኩሉ እቲ
ብንጥፈታት ደቂ ሰብ ኣየር ዚብክልን
ጠንቂ ምውዓይ ግሎብናን ለውጢ
ክሊማኣን ዝዀነ ካርቦን ዳዮክሳይድ
መስሪሖም ኪንክዩዎ ከም ዚኽእሉ፣
ከም ሳዕቤን ድማ ነቲ ኣስጋኢ ኣንፈት
ዚሕዝ ዘሎ ግሎባዊ ለውጢ ክሊማ
ንምግታእ ዓቢዪ እጃም ኪህልዎም ከም
ዚኽእል ናይ ቀረባ ግዜ ስነፍልጠታዊ
ምርምር የረጋግጽ። ነዚ ንጥዕና ዓለምና
መተካእታ ዘይርከቦ ኣገልግሎት ናይ

21-22 መጋቢት ዓለማዊ

መዓልታት ዱርን ማይን
ዱራት ንምግላጽ ከእ ኢዮም ትሮፒካዊ
ዱራት ኣማዞንን ኮንጎን ከም ሳናቡእ ናይ
ፕላነትና ዚምሰሉ።
ሓደ ዘይከሓድ ሓቂ፡ ሓያለ ካብቲ
ደቂ ሰብ ኪኽተልዎ ዝጸንሑ ኣገባብ
ኣናብራን መዓላ ባህርያዊ ጸጋታትን
ንጥዕና ዓለምናን ውሑስ ልምዓትን
ሓጋዚ ዘይምዃኑ ኢዩ። ደቂ ሰብ መሬት
ሕርሻን መጋሃጫን ንምስፋሕን ንካልእ
መዓላ ኣግራብ ብምኽራት ብዚገርዎ
ስራሕ ብካልእ ባህርያዊ ሓደጋታትን
ዓመታዊ ልዕሊ 13 ሚልዮን ሄክታር
ዝስፍሓቱ ዱር ከም ዚበርስ ይግመት።
ኣብዚ ዓመት ኣብ ኣውስትራልያ፡
ብራዚል፡ ኣብ ሰሜን ኣመሪካ ድማ
ዳርጋ ኣብ ነፍስወከፍ ዓመት ልሙድ
ተርእዮ ዝዀነ ባርዕ ዱራት ናይዚ
ብርሰት ኣብነታት ኢዮም። ጠንቂ ናይ
መብዝሕትኡ እቲ ኣብ ትሮፒካዊ ክፍሊ
ዓለምና ኣብ ዚርከባ፡ ብቍጠባ ዘይማዕበላ
ሃገራት ዘጋጥም ብርሰት ዱራት ግን፡
መሬት ሕርሻ ንምስፋሕን ኣጕናድ
ከሪትካ ንምሻጥን ዚካየድ ንጥፈት
ምዃኑ ይፍለጥ።
ምስዚ ኣተእሳሲርካ ኪስትብሃለሉ
ዚግባእ መሰረታዊ ካልእ ሓቂ፡ ብከላ
ኣየር ብምንካይ ጥዕና ፕላነትና ዘረጋግጹ
ዱራትን ኣግራብን ኪበርሱ እንከለዉ፡
ጠንቂ ንብከላን ምምዝባል ክሊማን
ምዃኖምን፡ ግቡእ ኣበርክቶኦም ኪበኵር
እንከሎ ድማ፡ ባህርይ ካብ ብከላ ርእሳ
ንምሕዋይ ዘለዋ ዓቕሚ ዚስንክል
ምዃኑን ኢዩ። እዚ ከኣ ሓደ ካብ
ቀንዲ ጠንቅታት ናይቲ ኣብ ዘመንና
ዚርአ ምምዝባል ባህርያዊ ሚዛን ምዃኑ
ዘረጋግጹ ጭብጥታት ብዙሓት ኢዮም።
ብዛዕባ እዚ ሓቂ’ዚ፡ ናይ ኩሎም ዜጋታት
ዓለም መረዳእታን ፍልጠትን ግን ማዕረ
ኣይኰነ። ነቲ ንዓለምና ገጢሙዋ ዘሎ
ኣከባብያዊ ብድሆን ብሰሩ ዚስዕብ
ሕሰም ናብራን ንምፍታሕን ንምእላይን፡
ምዕማቝ ፍልጠትን ምስፋሕ ንቕሓትን
መሰረታዊ ስለ ዝኹነ ድማ፡ በብዓመቱ
ኣብዘን ክልተ ዕለታት ጉዳይ ዱርን

ማይን ኣልዒልካ ምጕስጓስ ዳርጋ ኣብ
ኩለን ሃገራት ልሙድ ኰይኑ ዘሎ።
ኣብ ሃገርና ከጋጥም ዝጸንሐ ብርሰት
ኣከባቢ ካብዚ ብሓፈሻ ዝተገልጸ ግሎባዊ
ተርእዮ ነጺልካ ዚርአ ኣይኰነን። ቅድሚ
ኣስታት ሓደ ዘመን 30% ካብ ጠቕላላ
ስፍሓት ሃገርና ይሽፍን ምንባሩ ዚግመት
ሃብቲ ገረብና፡ ኣብዚ እዋን ኣስታት 1%
ስፍሓት መሬትና ጥራይ ከም ዚሽፍን
ይግመት። ኣስታት 97% ካብቲ ዝነበረ
በሪሱ ማለት ኢዩ።
ዋሕድን ብዝሕን ሽፋን መሬት
ብቝልን ማይን ምትእሳሮም ርኡይ
ኢዩ። ኣብቲ ማይ ዘይብሉ ብቝሊ
ኣይርከብን፡ ኣብቲ ብቝሊ ዘይብሉ
እውን ማይ የለን። ቀንዲ ምንጪ ልዕለ
ባይታዊ ይኹን ትሕተ ባይታዊ ማይ
ኣብ ሃገርና ዝናብ ስለ ዝዀነ ድማ፣
ኣብ ግሎባዊ ክሊማ ብዚርአ ለውጢ
ተጠቃዓይን፡ ንምስሓው ጠጥዒ ኣብ
ሃገርና ጠንቅን ምዃኑ ርዱእ እዩ።
ካብዚ መረዳእታ ነቒልና፡ ለውጢ
ክሊማ ንምግታእ ዚግበር ውሁድ
ዓለማዊ ጻዕሪ ክንሰምሮን ክንድግፎን
ከምሃገርን ህዝብን ልዑል ረብሓ ኣለና።
እዚ ረብሓዚ ዚረጋገጸሉ መንገዲ ድማ፡
ከም ሃገር እጃምና ንምብርካት፡ መላእ
ሕብረተሰብ ኤርትራ ነቲ መንግስቲ
ኤርትራ ማይን ሓመድን ንምዕቃብ፡
ዝባደመን ዝበረሰን መሬት ንምግራብን
ጸጋታት ህይወታዊ ብዙሕነት ሃገርና
ንምዕቃብን ምስሳንን፡ ኣብ ቀዳምነታት
ናይ ልምዓት ስትራተጂኡ ዝሰርዖ
ሃገራዊ ፕሮግራም ንምዕዋት ብስምረት
ኣበርቲዕና ምስ እንሰርሕ ጥራይ ኢዩ።
ንመላእ ሕብረተሰብ እምበር ንዝተወሰነ
ክፋሉ ዚሕደግ ዕማም ስለ ዘይኰነ ከኣ፡
ደጊም ገለን ተግባራይ ካልእን ተዓዛባይ
ዝዀነሉ ኣታሕዛን ኩነታትን ኪህሉ
ኣይግባእን። ኩሉ ዜግነታውን ሞራላውን
እጃሙ ከበርክት ዘድሊ ውዳበ ኪዋድድ
ኣለዎ።
ሚኒስትሪ መሬት፡ ማይን ኣከባብን

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.174 22 መጋቢት 2020 - ገጽ 5

ýĢċė

»ÓÐğŏ ǟêƭ Üó

ĄĉǇŴġïŊŕ

ŝëÒƠëÅŏźűëƜŏ
ƄŊ ÿǉ ƭǋÍǂȳ ĜƭŚ ÿǉ
ŴǆĬŚĖƄŇõǆƖƧŶÿŶŗ
ƶǶĄǁŚ ƢƙęǄȲ ƶŊ÷Ư
ƆŶŕĔƖŅŚ ƃ÷Ȳ ŴŊƶŶ
ŴŊŚŶŚŊùűŅĔŚȳƄćƯǎǄ
ƖƄÿǉƄęÿǉęòĔƄǁŚȳ
ƎŚāƷ ïĖȡ ƆŴǧǁǁŚ ŴŊ
ǻļ Ɔŗ ǉęò ĉġ ŅȓüŚ
ǦŶȲ Ɔŗ ǉęò ƆƧŶ ĔƄǄȳ
ĉƆŶŗ ƉǆŚŅùư ƃõ ǎćȲ
űȠĕ ŴŊŗƄŊǻľƂƶűŅĔ
ǡĔŊŕĜľôȳ

ĩƫƆŘƢƙęǄŴŊŗǡĔŊ
ƎŚǎǆŊ ġô ƱǆŚƛƆùȲ
ƄŕƭħĩǄ ĉƆŶŗ ƉŕƧęǏ
ƃ÷Ȳ

ÏƭęƉǆ ǉęò ġćƯÍňȲ
ƆŶŘǆ ǉƄ ŕȞöƙ ƧƬùƌȲ
ƌŊŗŴǆúĆƄƚň"ÐŅôśȳ
Ɔŗ ǉęòȲ ÏŴǆ ĉŶŘǆ
ƄƚňǏ űǆĕÍǂ"Ð ƃõ ĉġ
ÿŕŘǎćȲ

ÏƄŘ Ƅęÿ ǉęò ƎŶǉǆ
ŚƶāùȲ ƆƳ Ɗõ ƆŶġğ
ƶŕÿǧĜõƄƚňġƄǆĜćƯƊŶ
ŚŊù"ÐƶŊùƱĔňƢĜƖŚȳ

Ɔŗ Ƅęÿ ȞęòȲ ÏƆƥƆ
ƊõƆŶġğŘŚƶāǧġõƄƚň
ǉƄ ƉĄǆ ƭǆűŚ Ƅƚň ǎǂ
űǆĕ"Ð Ŋĉňù ŊƴƯň Ɔŗ
ƄƚňƎŚŴǦĚÿŕŘȳ

ƆŘƢƙęǄĩƫȲÏƶǡęĄƌ
ǉęòÿƢǆȲúĆƊõƄŊƴ
ƭǋƶęƉŊƆŶġğȲƄŊŗǡȠā
ǧùǧù ŴǆƳ ŅĔƙŴ ŕƄƋņ
ƧƬõȳƭŇǢňƅǥęŴȳƆśĉ
ƭŅǆŗ ƆŶġğŘŚ ÿǆúĉ
ŕǶĻĊĉ űśĉ ŶƄĩŖ
ƆŶġğŘŚ ƉǆŅùƯƨĉȲ Ɔśĉ

Ċėù=ęƃƗĉȣŚƥŚĴùƫùƎƯƉĉŗȲÏŶűǡęƉĉ ƄȟȲ ŶǡĔŊ Ɖĉ ıęŶȁȟÐ ƶňïù ĉġ÷Ȳ ƎǧǎƄŴ ƶƛƆù ŴǆĉŚ÷ùƱĔňƆŶŕǉƄƄǤǸąŴȲŶāŴÍƧŶűŗƊűŘŚ ŕĔǋƆŴƌŊŗȎǡĉƉűĉùǶõƆŶƛƆùĈ÷Ŷĉǎ÷ǆŶȞŚŶȳ

ÿǄ÷Ś ǎćȲ űśĉ ǎƗćŚ
ƆŶġğŘŚƉǁǻıƯƨĉȲƊ÷śĉ
ƆŶġğŘŚ ŊĜ÷ĉŶ ŊȣľęŶ
ƎűŅĕ ŕňîõ ŕƄƤǚȳ Ĝ÷ĉ
ƎƢęǎÍƧŶ ƄŊ ġĉĉƯ
ŕŅȐýȳ

ƄŊĄƢǌƆŘ Ŵǆŗ ƄƚňȲ
ŴǆŘāǫġǫǆ÷ŕǡǆĕȳŊƭù
űŊęŶ ǶôŉǊŶ ŕÿłŁȤĉ
ŊÿŶğŊ ğƯĞưĉȳ ƶŊƆŶ
ƄǎǦŶȲ ÌĜ÷ĉ Ĝ÷ĉÍ
ŕňïîúĉȳ ƢƙęǄŶ ǉęòŶ
ŕĜƭƬĊĉȳǉćąŶƄŴȏȲ

ÏƆŶǎāęāǛƄǆŶŅùƭƎŶŶ
ƃŴȲÐ ƃúĉ ĉþúĉôŶȳ
ƊúĉƄŶȑęƶűŅĕƆŶġğŘŚȲ
ÌǆľĔ ǆľĔÍ ŕŅïîúĉȳ
Ĝ÷ĉ ƢĖǊȳ Ņį ƆŶǎāę
āǛ űÿǎāǎŴ ĉŊù÷Ư
ŕĖȟȳÐ Ŋĉňù Ŵǆ ÿĢŚ
ƴŶŘűǡĔśȳ

ĩǦôŘŶąƳįŶ

ğĆƢǎÍǄƢĔǉȲ

ƉĉŗƶŕôĉǉȲ

ŊŊĩǦôŘǡǆĕȲ

ƄŊƆƶŲÌƃęȤŶÍƢŗȟƆŴƖǉȲ

ƄŊęƆĞÍƳǎćȲ

ęƆĝŊŴǆŖŘĲŇƯȲ

ƧŶƂŶĬùņŶȲ

ǎćŅŗƌŊĊňǆõƶġćƯȲ

ǎĉȐ

ŕĩȠŲġôƶűŅĔȲ

ƥ÷ŗŊƭùĄƋŴȲÌŇŊŇŊÍƆŶŕŅôȲ

ƎĜĊưġôƱǆƉƄôȲ

ŚćöŶǦòȲ

ŊĄƋŴŕïĖąȲ

ĄġƋŴǆ

ňƯõĄǻȠƃŖƭǋąȳ

Ĭǉą

ŕĄïėǆĞ

ĉġĄȓÿȣŚŶǻėƧƶŚŶƆĉŅęȲ

ĉġǉęȣŶȠùĉŘŚŶǏǆƧƯùƏǆŲȳ

ĉƛĖĜŶŅŚ
ŵťŇƳŵƯŵņùƉťƱŉ$

űȡĖŚƎŶęƃƢǆŊĄƋŴ
ƎŶƴƢęȲ ŶėǆŚ ŊėƱęġŶ
ȤęǎŶ ŶƶƎęȳ Əĉȫǂŕę
ƎŶǻĬĉ Ƣǆ ŕøȤŶ
ƎŶǎƧùȲ Ɔśĉ ƶĄïƶƢŶ
ĜňŚ ǆĔƄǂŴ ƯǎĄ ŶƯƇĉ
ŶŊùȳ
ƄŊƴ Ŵȑ ƅęŚėŴȲ ƆǦęŴ
ĄöƆŴ ƎŶƴƢę  ƉôŴȲ
ÿęŅżŘŚ ƄŋŚŘŴ Ɖĉ

Ŋƭù Ĥƛ ƃŊėîĉ ĝùǹŶ
Ƅś ƢùǉƄŊ ƢùǉćęǄĉȲ
ǉǦǄŚ ÿĜŶ ƭöȲėƆĞŕĜć
ƄġĄĚĉȲ Ƣǆ ǎć ǙǤŲ
ĜćƆŘŚŶġŶƊ÷ŶŶŕǤǉùŚŶ
ǆĔƄǂŴÿǉŊÿǉŕęƃúĉȳ
ÏƆƥƆƆƷĉġĊĉƶŕǶľĝ
ƊúĉȲ ƆŶƏ÷ǆ Ɔśĉ
ƌùƇŚ ÿęŅżŘŚ ĜćƆŘŚŴ
ŊĉõƇĉȲġôĉŶŘǆŶƱùƄôĉ

ǆűŊĕƄŊùŊŴĜȠĚĉ"Ðƃõ
ƶÿŚŚ ƆŶŕƶĄȓƄŴȲ ƆŶŘǆ
ƏŶĉƜűĄùġŴ"
űƴāśÿĞŊƊą÷Ǐ
ȣŚƥŚĴùƫ
ÏƆƷĉ ƶŕǶľĝ ĜňŚ
ŊĉõƇĉȲ ŶƱùƄôĉ ƉƱƎĚĉ
ƶƛƆùġėāĜĖĂĉġôƶÿôȟ
ƃŴ ƆŶƶƎĚĉÐ Ǐ ƃùƊĉ
ÿĬǆ"ŶȟƭŚŅįŶĝÍǂƆŗ
ŴǆŊÿĮĉƛŶǄŚȳ

ÔŏİÔİų
aÚΎÖ

ŅƘŚ ƶŕňñô Śĉñęŗ ƶȎùƆ ŕĄïėǆȲ ŴŊ Ąĉñę ǉƤõȲ

ÏĄĉñęŅƘŚÿĆąŴŊòġȨŘùƏǆǊġôƱúġȲúĆ ĄƭùŗŴŊŉŚŚĉñęŗƄǆĄȓƆŶƆǂȲÐŅúĉȳ

ĩƫÍśĉĄĉñę ÏƆƥƆƆƳƶǎƧôôǆƱúĜŊǉƄĄŶ ǎǂȲÐƎŊõÿŕŚƨÍĊȲ

ŅƘŚǎćȲÏƆƳƶǎƧôùƊĉƱúĜŊƄŋǆƆǂȲÐƎŊù ĄôĜúĉȳ

ƢƙęǄ ĉŶĉÍƓ űŗ Ƅęÿ
ǉęòƉŕƱŶǦƯƃ÷ŴǆÿĢŚ
ƱĔň ƆŶŕŕƴĔŅŚȲ Ɔŗ ǉęò
ǦŶ ƄǆƄĄŴŶȳ ŊǎāęÍƳ
ÏƆġƉƄűǎćÿįŶƱǆÿįŶ
ƎȞùǻ ƄôųÐ Ŋĉňù Ŷĝ
ƆƧŶŴǆÿĢŚƱĔňĄïƱȳ

ƄŊŗ ƶűŅĚ ǡĔŊ ƏǆŲ
ŴŊ ćƯǎƂ ƆŴǶĄŕ ǎćȲ
Ïôƌ ƆƷĉ ƉƎŶǋ ǡô ƶƜŲ
ÿąĩŕ ƄƙùŊĞ ƆƳ
ƎŚűǦęųƶȎŴāƋǻƫĉƢĔ
ƎűǦĕų ƃúĉ ƆǇĉ ƆŴǧǁǂ
ŴňŴ ǡȔĉ ƶĄȓƂ ƱôƣȲÐ
Ņ÷ȳĩƫƆŘƢƙęǄƄƛ÷ňŚ
ǆĄȓƂ Ƅôƣ ĉġ ĜĉƪŚ
ȞĖÿùňĄôĿŚȳïǋćÍƧŶ
ĩęŊŅôŚȳ

ĩƫ Ɔŗ ǉęòȲ ƌŊŗ
ŕƭŁŊõ ƶȎŶü ǡĔŊ Ʊöõ
ƢĔǉȳĬĞŲǎć ŴŊǢǌǆ
ĉƆėǆĄǦņƄŕƢȳ

ƄŋȲÏƄƎĔĉƢǉǆƆƳĜćǆĞġôĉŶŘǆƆǂ÷ƯöƏǆŲ"Ð

ĴùƭȲÏƄƯƥȣƎŅėƆŶƉôƥęƆĜŶĉƆŶŗƉƁǁęƎŅŶ"Ð

***

8 nÚΎÀ ˾Ύ

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.174 22 መጋቢት 2020 - ገጽ 6

  k 

k¥âΎÿ0˷˷˷˷˾

ƄćƙĖŚȶ ðôƧ ŴŊ ƄǡùǦúŚ
ĉƛĖŊŕøȤŶǉƤùƋƄôƘȲȲ

ǉƥöŚȶ ðúƧ ĉƛĖ ĜŶŅŚ
ćôŚǎǂ"

ƄćƙĖŚȶ ȓņľ ƄôƘȳ ƶǄǌ
ŶȏęȣùùǂƎęǎƄƋǦŶȲÏĉƛĖ
ĜĉŅŚȲÐ ŊŕøȤŶ ƶĔƖŊŴǇĉ
ȑƧƬŘŚ Ɗõ ñƶŇ ƎƉŘŕú
ĉƆŶŗ ƄŊ ǤƵǹ ƆűāŚĄ÷
ƄęƆġŗ ƎŚƉƧŶ Ɖ÷Ȳ ƆƳ ŅƳ
ƶǉƢùƎõ ĭȓĖ ŊȑƧƬŚ ƭćƤù
ĉƛĖ ŊĄġĄę ŕøȤŶ Ŷǉƥö
ǻėā ƶƧïŅõ ǎćȲ ÏƄǡùǦúŚ
ĉƛĖ ŊŕøȤŶÐ ǆŊïùȳ ŊƶƜű
ĄŶ ƎŊùȲ ƯǎĈƛŶ ƆŚǎƧùõ
ƱôƘŋŘŶƉ"

ǉƥöŚȶ ðôŶ ƆŊïùȳ ǫù 
ƭĄŚ Əǆű ƌŊ ňȓƯ Ɔǁ ƶǎƧù
ƱôƗȳ

ƄćƙĖŚȶ āėǆ ðôŶ ƆŶŘǆ
ƎĜĉƭƋ"

ǉƥöŚȶ ĉġ Ŋƭùŉŕǆ ıǎĆ
Ǝùŕ ƭĄŚ ƃŴ ŕĄęƬŴȳ Ŷĝ
ƌŊÍƳïǡęƢȑƃƆǂƶľĄǻȳƄű
ƖƄĉġƢôǊƆǁƶľĄǻƱôƗȳ
ǦŶ Ŋƭùŉŕǆ ŕŶƏôż Ɔǂȳ Ņį
ĜŊ Ʊǆÿġŋ űǡėŚ ƆŴÿĜŅ Ɔǂ
ƱĤǦĔųȳ

ƄćƙĖŚȶ ƆġƉ ǡô ƌŊŗ ĜŊ
ƱǆÿġŋűǡėŚƶŅùƎǇǻĬġôǆȳ

ǉƥöŚȶ Ƈǆ Ŷĝ ǉƄ ƆŶŘǆ
ȓņľƉÿĞņǆȞùǻǦŶǻĹġôǆ
ƌŊ ŅùƎųȲ ƄŊ āȓŷŚ ƉôŴȲ
ƢęÿƤ ȓǦǄŕǆ ġô ƶǉŶǧǁųȲ
ǻŶĞ ƶÿƶƊ ĄĞõų űǣĔǇȳ
ĩƫ ǌęǤ āȓŷŚ ƄŊ ĉƧǌƁŴȲ
ŶĝÍƧŶ ƯĔȣŖ ƢǋƂ ƄŊ ĉƙǊ
ġôƶűŅĔȲŴŊāƎĉŴƄǆƉǎƊŶȳ

ŊǎāĖƂŶĝƉǆǊƄűƖƄāƎĉŴ
ƎƉǆǎ ƆŴŅùƊ ƢęÿƤ ȓǦǄŕǆ
ŕėƆǂųȳĩƫŶĩƫƉƄǻŶĞƉĉ
ƱǆƏűÿŇĔǇȳŶĝǦŶȲÏĜǋǎƎǇ
ŚƜųÍĉŅęȲƉĄǆǥęƋāǛƉĉƂ
ŚŊöȲÐƃõŊƱǆǡŅęƎƨƄȎöąųȳ
ƄŊ ƃŶŕęűŚ ŶƱġȞęƎƨ ġƆö
ŊƶĉùƉŚ ȣùǆ ƶŅô ęƆǆś
ƌŊ ƄƢǌŚ ƆŶŕŕȑþȟôǆ ƉƄȲ
ÏƆƉô ƶŊïù Ƣǋ ȓþȟùƋ Ʊú
ƆƥƆĉġÍƳƢǋƆƳġǡôƶĉǎŴ
ƶűŅĔƊĉ ƃƗĉ ŚĄġõȲÐ ƆŴŅô
ǁňȃƢôǆȳ Ņį Ɔŗ Ƅƶǂ ǻƫĉ
ƃô ƶǡùȔ ƶűŅęƊ Ŋƭùŉŕǆ
ŕŶƜôż ĉƟŲ ĩƫ Ɔǁ ȞöǶȳ
Ƅű ǦŶ ŊƱǆǡŅęƎƨĉ űǡėŚ
ƎŶĬȣƆŶƉôƊŊāęįŶāęęƆǁ
ƶŊùȳƎŊĔǆƭĮŅĉġǎŶǦùŴǆ
Ɖĉ ƱǆȎŴāƎƨȲ ȣľėƤ ƶĉǎŴ
ĄġĖŕ űǆĔ ƉǆƉƧŶ ĉǻęǹĕ
ƌŊŗƄƶǂƱāęĬųűǡęƆǂȳ

ƄćƙĖŚȶ ðôŶȲ ŕŶƏôż ćôŚ
ƉĄǆŚǡùȓǇ"

ǉƥöŚȶƆƥƆŕŶƏôżǉƄƆŶŘǆ
ĄǦôȐ Ƅǎùǂƨȳ ƉĉÍƳ ŴŖ ƄŊ
ùŇĜŊƱǁôƶÿġŊƆĉŅęȳ

ƄćƙĖŚȶ āėǆ ðôŶȲ āǛ
Ɔŗ ĬŶǋ ǉƤùƋ ĉƛĖ ƎŚÿŗ
ƶǉȡȣƄƋ Ǣǌǆ ƆŶŘǆ Ɔǂ"
ćôŕǆűƳŕŶƏôżƃùƋǶĻġƎǇ
ƱôƘ ňñęǄŚ ŊƭùŉŚƋ ƱŶĬú
ƱǆĉęǎǌƆŊƖĄǆǆȞŚĂǎǂġ
ƢǆġġôĉŶŘǆÿĞŅǇŶȞȐĄǇŶ
ƱǆȞùǻűǡęǆÿġŊƄúƆǂ"

ǉƥöŚȶ ƆƥƆ Ƅű ǉƄ ƉĉÍƳ
ƶęƆǇƱôƗġŊÿŶğŊŶľȓùƏǆŲ
ƉćŶƄǆġĉƭŶŶƆǂƱúȳÏƧāǞ
ƉǆĄȎ ĄŶǡǋ ƧāǞ ȓĔǦÐ
Ɖĉ ƶŊïùȳ āǛ ŊǡŶƂ ƆŶŘǆ
ƆŶŕƢĜŶƊǆāĤų Ɖŕćƛęųƃô
ƆǁƶǎƧùƱôƗȳ

ƄćƙĖŚȶĉġŊƭùŉŚƋƶŕǤűű
ŴǆƯǎĄȣùùǆƄôƊĉǎǂ"

ǉƥöŚȶ Ŵǆ ƯǎĄ ȣùùǆ
ƄôŴȴƶŕǤűűǦŶƄǆƏűŶȳćôŕǆ
Ŋƭùŉŕǆ ŊƄęňƯŕ ƭĄŚ ǻėǆ
ƆǂƶƭŊǁųȳ

ƄćƙĖŚȶ ðôŶ ıǎĆ ĉƧğŶƋ
ƎŅęíùƋƱôƨĉűǡėŚƉŊęïùƋ
ƎȣŚŶ Ɔǁȳ ƆŶŕ ĉƧğŶ ǦŶ
ŶƗõ ǎāĖ ĉȣŘĩŶ ĉĉƶƴŶŶ
ŴŚƋ ÿ÷ȣűŚ Ɔǂ ƎƖƧŶȳ
ıǎĆ ŴŊ Ưąľ ƶŅô ĉƛĖ
ĉƆŘƧŴǦŶȲÏƆŶŘǆƆŶŕƢĜŶƊ
ǆāĤų"Ð ƎŚŊö ƆŶƉôƘ ƄŊ
ĄŶǧ Ǝùŕ ƧğŵŘŚ ƶŕĹęĬęƋ
ƃƘ ŚĄġöÍĊȲ ƎŚƧġŶǇŶ
ƱǆƎŚƧġŶǇŶƄćŗƂƋƱúűǡęǏ
ƉŕŊęñôǆ"

ǉƥöŚȶ ƆƳ Ƅƶǂ ƄǾųĺų Ʊú
űǡę ƆŶŕ ŅĖíôǆÍƧŶ ŶƧğŵ
ƎāǦƱų ƆǂȲȲ Ɔŗ ĬęĮĕų Ʊú
ƧğŵŘŚ ǦŶ ĉġ ƉĉÍƳ ƭǆűŚ
ŕŶƏôż ĜŊ ÿǌęŴ Ǝľȓù ǎǂ
ƄǆƎľȓùŶ ġô ƱǶėǶĔųȲ ƄŊ
ĄŶǧȲ ÏŊǡŶƂ ƎȡŘāǏ Ƣǆġ
ƢŚĕ ƆŴǫïƗ ƎűŊęȲÐ ƄŊ ƶŊù
ǶùǶù ƶŅô ÿğňŚ ŕĹęĮĔ

{ćȱ¾Ì

ïćĄŕƅ ĉƛĖ ŊŕøȤŶ ƌŊ ƶǞĉęȲ ŊƲÿŚ ĄŶƆĜǄŚ ŕǶĬĉŗ ŴǆÍƳ ƄǡùǦúŚ ƏǆŷĉƄôƣȳ ŶƂġ ƭĉǋÏĉƛĖĜŶŅŚÐƆĉŅƄę Ŷǡô ƌŊÍŗŊńȓĖġùƋ Ƣǆ ŊńğȌġǹŴŊÏòŚ÷ǆŶÐƶĹęŊāśŘŚƆǄƆŚĉùġȳ

124256



ƆęƉŊƄôƗȳ

ƄćƙĖŚȶðôŶȲŊƭùŉŚƋƉĉÍƳ
ƭǆűŚ ÿğňŚ ƌŊ ĉŶŘǆ ŕŅǣĝ
ƎÿġŊǆƛƆùƃùƋŚǦĉŗ"

ǉƥöŚȶ ƌŊÍƳ Ɔǂ ƶŊǡġ ƎŊú
ƄǆƎƆùŶ Ɔǁȳ ĄŅǡĞ Ʊôƨ
ƏǆŲ ƄǆġĉƭŶŶ Ɔǂȳ ƥ÷ÍƓ ĉġ
Ŋƭùŉŕǆ ŊĄŶǡǋ ƢôǎŴ ġô
ƶŕĄęƭŴ ŊƱǆƌ ƆŕŶ Ĝôġŕ
Ƅƥęā Ŵǆ āȎ ǦƵȲ ƄĹǋĄ
ƶȞùǼƆŶŕƱǆƏŶƊȲƄŊǡƴǦŶ
ġǎėŉŖŊŀùƯƂ ƆŶƉú ƄŚþƲ
ǧėāƉĉƶűŅĔƆǇĉƱƯùõȳƆƳ
āǛ ƱŶȎňęĿ Ʊú ňñęǄŚ ǎć
ŕȞǻęƂƆǂƃôƆǁƶǦĉŚȳ

ƄćƙĖŚȶ ƌŊ ƄŅïñ÷Ƙ
ƆŶŕŕŅǣġŴȲ ġǎėŉŚ ŊƭùŉŚƋ
ǧėāÍĉŅę ŕŶƏôż Ɔǂ ƄǆŅõŶȳ
ġôƳ ŶġƛŶ ġǎėŉŚ ŊƭùŉŚƎŶ
ƱôƗĉƄĔǌǎƄƄƶǂƶŕȞùǁƆǂ
ƶĄġùȳ

ǉƥöŚȶ ƉĄǆ ćôŚƋ Ɔǂ"
ǧėāŶ ŕŶƏôżŶ ǉƄ ŊƖĄǆ Ɔǂ
ƶȞ÷ô"

ƄćƙĖŚȶÏŕŶƏôżÐƆŚŊùįù
ŊƲā ǦƵ ŶƱǆŚĉùƉśĉ ĜňŚ
ƎŚƯǉúĉ ǆġćƯ Ɔǂȳ Ɔŗ ÿĮ
ǦŶ ƶŕȞùǁ Ɔǂȳ ĉƛŶǄŖ ǧėā
ƶŅïù ĜŊ ŶűǡėŚ ŊƶŕȞ÷ôǂ
ĄƄƶŴŚ ƶęƃȲ ƎĄȓƇ ƶƛƆù
ğƯŉŶ ƄĹǋą Ɖôö ƶȣŚŶȲ ƄŊ
ƧğŵïŶǉȣƃõƱǆƧġŶȲŊĜňŚ
ƶĄȓƇ ęƆǆśŘŚ ǆƗŶ ƢĔŘŚ
ŊǉĮľ ƶȣŚĩȲ ƏŘġ ŊĹöõ
ƱǆŘôù ƭǆűŚ ĜŊ ćôŚ Ɔǂȳ
ŊƄŶȑĕ ŕŶƏôż ƶŅïù ĜŊ ǦŶȲ
ǉǆĄǉǆ ƃõ ŶĜňŚ ƄŊ āćľ
ŶĉƧǌľŶ ĜňŚ ŶĉñğǆŶ āćľ
ƎÿġŊŶ ƆƉǆ ŕǦňėŚ ƎĉñƶŶ
ƉǆǉĬĜ ƶÿǎę ƭǆűŚ ĜŊ ƏǆŲȲ
ƢŚĕ ŕǫǌƃ Ɔǂȳ ŊÿȞħ Ǣęþ
ƆƢŘƤňñĖƢǋĜŊƏǆŲȲŕŶƏù
ƉƄ ƄõŘƧŶ ÿǉǡżŶ ňñĖ Ƣǋ
ĜŊ Ɔǂȳ ġôƳ ŊƭùŉŚƋ ƉĉÍŗ
ġǎėŉŖ ƶǡùȓƨ ǧėā ǉƄÍĉŅę
ŕŶƏôżƎŊïùƶƎƄùƄǆĄġôŶŶȳ
ĉƛŶǄŖ ŊƭùŉŚƋ ŊƴƯň ǎþĕ
ƎĄȓƇ ƶƛƆù āćľ űǡėŚ
ŶƖôùŶ ŶƛȣŚĩŶ ƱŶĬú ǻęǹĔ
ǉƄÍĉŅę ŶƭƘ ŊĄǉŊ Ŷĉāėľ
ƢǆġĉƋŶĉƛȡƆÿĞņƄǆŊùŶ

ƆǁȳƉĉÍŗƄĹǋĉƋƶűǡęƎųȲĉġ
ŊƭùŉŚƋŊġǎėŉŚƶŕĄęƭƗĉ
ƄŊęƆĞĉƟŶƊĉŊÿňęÍƧŶġô
ƱǆŚľĄǷȲ ŶƛŚȡôǷ ǡŴ ǦƵ
ƎƢġǉùƊĉƆǂȳƄŊƳƉĉÍƳñĊŚ
ƉƄ ŊƱôƨ ǻęǹĔ ƉǆŕǾűľƎŶ
ƉǆÿĔľƎŶ ŊŚƯǦġŗ ƎŚĜǦęǇ
Ɔǂ ƶǦňƆȳ ĉƛŶǄŖȲ ĉġ ǦƵ
ƄŊ ĄŶǧƗĉ Ʊú ĉŚƆĉćŶŶ
ĉȣ÷ǻŶ ƆŴƭĊĹŶ ƆŴŕĔĔŶ ġô
ƶƖǆǎȲ ŊƄŶȑĕ ǎć ŊƭùŉŚƋ
ƶǶėǶĔúĉ Ʊú űǡėŚÍƧŶ
ƆŴÿĹĺ ƆǇĉ ƎƖǊȳ ġôƳ ðôŶ
ƄŊƴ ƧùǏ Ŵǆ ÿǌęŶ ŴŊėŶ
ǦƵƘ ŶĄȑƃƘ ƄƯŴƤ ƶƜű
ƧğűƉǆŚƧġųǉǣĉƋƎŚÿġŊŶ
ƄġȠāƋƎŚǻĉŚŶǆǦňƆȳ

ǉƥöŚȶ Ŷĝġ ÿıƘ ƄűÍƧŶ
ïŶǉȣ ƃùƌ ĉƧğŶ ġô ƶƖŅǉų
ƆǁŴňƗĉǉƤôȳƉĉÍƳƶǡĄŚƎǇ
Ŋƭùŉŕǆ Ŷƭǆ ƎïĞ ƃõ Ɖĉ
ƱǆÿġŊ ǆęǎƄų Ɔǂȳ ĉƛŶǄŖ
ôƥñŶÿ÷ǃŶƆǂȳÿĞŅǇƱǆȞùǻ
űǡėŚƎÿġŊŶƎƴĔŊŶĉġǙĄĔ
ǦŶ ŶĄȑƃ ƄŊ ÿǌęŴ ƄõŘƤ
ğƯŉŶƉǆȞǻęƆǁŕħĻôȳŊƶƜű
ŶŊƭùŉŕǆ ŕŶƏôż ƃô ƌŊ
ĉǻįġ ƌŊ āǛ ƄŚþƱ ƎńǶŊ
Ɔǁȳ

ƄćƙĖŚȶ ðôŶȲ ǻęǹĔ ƶȞǻĕ
ïƥñƧƄŊƶƛĜŚõƆƥŶŊǦùȐ
ŊĉƶęėŊƎŚȞŚāƨĉŚƛƆõÍƓ
ƆŶŕƜŶƊĉȳ ƄĹǋĉƌ ǻęǹĔŶ
ƱǆĉęǎǌƆŶ ƶȞǻĕ ƄǤǹĆŘŚ
ĉƆ÷ǆ ǦŶ Ɔŗ ƶŅôȎ ƆǂȲȲ
ŶƄŊűŚȲƉĉÍŗƄĹǋĉƋƶÿŅęƎų
Ǣǌǆ ĉǎŶǫǆ ƢęÿƤ ȓǦǄŚƋ
ƱǆŕĔǤǡȎ ÿŅĘŘ ġô ƶűŅĔ Ɔǂ
ŶŊƭùŉŚƋƄŊƱǆŕǉùǁĉǻęǹę
ĤĆąƨȲȲĉƛŶǄŖƆśĉŶƢęÿƤ
ȓǦǄŚ ƶĲȑȎĕ űƶƯŘŚ ġęƭŕ
ĄȣĔȲ ŊƶŕȞ÷ôǂ Ɖĉ ƄĄǤǦňȲ
ƊűŘŚ ƄǁęȲ ȃŶĬŚ ƢƱŕ
ƶƄĄĜõ ĉƛŶǄŘŚ ĉġ ƶȓúȲ
ĉǎŶǫǆŶĉĉƶňùŶȓǦǄŚƉġƯņ
ġôƶƛƆõȲ ǶŶĮ ĉǎŶǫǆ ƢęÿƤ
ȓǦǄŚƋŕĹǌǋĉƋǻŶĞƆǂƃùƋ
ƎŚǎĉǎĆ ƄǆĉŕǡŊƄƎŶȳ ġôƳ
ƉĉÍƳƭǆűŚǻęǹĔƶȞǻĕűǡėŚ
ƎğŊ ęǢȓ ƶƜű ÿŅĘŘ ŚĔƛŇ
ƆŶŕ ƱǆŕƴĔŊƎúĉ ŕĄėȐ
ǆƖƧŶȳ ƄŊƳ ƎŚęǎƆǇĉ ƱôƘ
űǡėŚ ǦŶ ŶġƛŶ ŊƭùŉŚƎŶ
ƶŕȞùǁ ƄŕÿğġňŶ ƄĔǌǎƄŶ
ƎñùƢƊĉňñęǄƤƆǂȳġôĉŶŘǆ
Ƅű ƱǆÿĜŊƎƨ ÿĞņ ƄŊ ƎŶǋ
ĉňùŶƱǤǻĄƊĉƱǆĉġĉćƯƄŊ
ÿňėƤęǎƃŚƉŊȓÿƊĉƶƛƆù
ǦõȓűŚŶ ƃîŶĉîŶŶ ƉŕćƯŊõ
ƆǂƶǦňƆȳ

ǉƥöŚȶ Ƃȣȣȣ Ņö ǁĹŶǁôǆȳ
ĸĕŊÍƓȣơġƃõųȳ

ƄćƙĖŚȶǡŶƱŊƋȳŊƢǡűǆıĝŶ
ÿǌęƆĉűǁùƋȳĜ÷ĉĄƭùŗȳ

ǉƥöŚȶ ƄĈŶ Ĝ÷ĉ Ąƭùŗ
ŶƗùŴ

ÿǉ ƆƥŶ ÿǉ ÿŶŗ ƶǫù
ȞĔŶǛĜŊƄǆűŅĔȳŶĝÿ÷ȣűŚ
ġǎė ŕĜƋą ǎėę ƆôŖ
ƉćùƆôǆŗŶĬǻĖŶǡùǶĉǶĉ
ƆƓ ƆŶŕ ŅôȲ ñǆƢŚ ǦŶ Ĭ÷ù
ƄǆűŅĔŚŶȳ ƋŶǇ ǎėę ƆôŚ
Ąĉùƃ ƉŊǋȲ Ɖĉǎ÷ǂƱǦǆȓ
ƆŚƥŚƄǆűŅĚŶȳ

Ɔƴ ǫù Ĝôġŕ ƭĄŚ ǫõȲ
űŗ ŶĄǶľôö ŕňîõ ƶĄȓƁ
ƢĔĹŚȲ ŊŊƶþ ŚȑƢŕõ Ƅ÷
ƃõ ġô ƶÿĜŅ ƄĉĖĕ ǡĜȑȳ
ƆŘ Ĵùƭ ǦŶ űŗ ƄŊ ćƆƉù
ĉǎĖŉśĉŕŕƘ÷ƶűŅęŚȓāǋ
ùǉŚŶĉĉùƛƙƯȲǻęýňƏŘŚ

ŊĉĉȑƆ Ņŗ ƢęįƤ ƶāŊĕ
ƢĔĹŚƆŴǶľôôŚŚĜľúűŅĔŚȳ

Ɔŗ Ƣľŗ ıű ùǉŚ ŊĉŶňĕ
ƕúĉĴùƫñǄňŚƌŊġǎėƇĉŶ
ȞŕƧśĉŶƶĔƛņõȲŶȟƭŚƢôǋ
ƖƄ ƌŊ Ƅŋ ùǉŚ Ɖĉ ƶĄȓƁ
ƄĉĞ÷ ňñǣ ǉĲĉ ƶĄùƆ ñǄŊ
ǆľęņúĉ űŅĕȳ ƆŘ ĉĤŚ ƉƄ
ġǎėŉŘŚ ŕƄƋŅŶ ñǄňŚ ùǉŚ
ƶƖȣŘõȲÿǩġŶǎąľȣĩƛŘŶ
ƱĜŶǃ ȣĝñ ĉĤŚ Ɔǂȳ Ɔƴ Ĵùƭ
ƖƄ ƄŋƄ ŴŊ ŉŖ ŊĜ÷ĉ Ǝĉôġ
űƤāÍǄŕȎŊǄȳĉġĄȓƁȶ

Ïňň ƆƳƄ Ŷƭƙ ƱǌôƗƥ ñǄŊ
ƆǄȲÐ Ŋĉňù ïŅśȳ Ƅŋ ƖƄ űŗ
ŊĹŚĕ Ɔŕłǁł ƱĔň ƱƋĕ ǹƯğ
ƆŴŕĜĉưÿńȟŊĉġƭĉƄĄġǡŴȳ
űŗ ŅŗƢęįƤƢĔĹŚ ƆŕǶľôô
ňƏ ıǎĆ ĉƛȡŖ ÿŶğƆ ÿĜŅȳ
ƆŶŘǆ ƶŅô ñǄŊ ƉŕȓƄõ Ɖĉ

ƆŚƛƆùÿĜŅȳŶĝŶňƯõƆŶŘǆ
ƎñňƉĉƶƛƆùĉġÿĜŅƶǡǉǉ
āćľ ŕĜĉưȳ Ȏųý űŘ ñǄŊ
ĬġǡǆĕĉġŴǆġƎȡŘƂƎƖȣŘ
ǙĄĔȳ űŗ ĄǶľôö ŊĹġŘ
ǎāĖ ĉƆ÷ǂ űŘ ňƏ ƉȞŘȲ ƄŊ
ęƆĝƎÿġŋƱǆƎƆùƎġŕŚǎć
ƝűȴňƏǻęÿűŅĔŚȳ

ÏŶĜŊ ñǄŊ ƎŚñŊ ƆŶƉôƙȲ
ƄŊ ƧĩǷ ǡô Ɖŕľĉǻ Ɖĉ
ƱôƌǏ ƄǆŚȞùǸŶ ǋƙ"Ð ƎŊù
ŊƆŕÿƥƢĜġĉƬŚŕƴĔŅȳ

ƢǇ Ĵùƭ ƄƬŶŘ ćǆ ĄöƂ
ŊƆŕÿƥƢĜ ġĉƬŚ ǡȓ ƄŋƄ
ŊĉǻćŚȲÏƄŶŘňňƄŊŘǻęÿ
ƶĄĜôŚƌȲŊġƯĊǆĉùƆƄŇôÍǁ
ƭĦǡǄȲÐ Ŋĉňù Ŋƶǡǉǉ ùņ
ŕŶƉȞśȳ

ZZZEHVWVWRULHVFRP

***

׶؞܄تڥב

 طשإה٥

غظظٗڕ

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.174 22 መጋቢት 2020 - ገጽ 7

ጋንታታት ፕሪመር ሊግ፡ ብሰንኪ
እዚ ኣብ መላእ ዓለም ኣስፋሕፊሑ ዘሎ
ለበዳ ኮሮኖ ቫይረስ ኣማኢት ሚልዮናት
ፓውንድ ክኸስራ ከም ዝኽእላ ዝተፈላለዩ
መጽናዕትታት ኣፍሊጦም።
ብመሰረት እዞም መጽናዕታዊ ትካላት
ዝዘርግሕዎ ሓበሬታ፡ ናይ ሎሚ ዓመት
ግጥማት ፕሪመር ሊግ እንተደኣ ምሉእ
ብምሉእ ተቛሪጹ፡ እተን ጋንታታት ኣስታት
750 ሚሊዮን ፓውንድ ናይ ምኽሳር
ተኽእሎ ክህልወን እዩ። ብዘይካ’ዚ፡ ነፍሲ-
ወከፍ ጋንታ ኣስታት 37.5 ሚሊዮን
ፓውንድ ክሳራ ከጋጥማ ተኽእሎ ኣሎ።
ናይዚ ዓመት ግጥማት ፕሪመር ሊግ
ምስ ዝቋረጽ፡ እዘን ጋንታታት ካብ ናይ
ቴሌቭዥን ሸፈነ ዝረኽበኦ ዝነበራ ኣታዊ
ክሓፍሰኦ ስለ ዝይክእላ እዩ - ኣብ ከምዚ
ዓይነት ክሳራ ክወድቃ ከም ዝኽእላ
ዝግመት ዘሎ። ዝሓለፈ ሓሙስ ፈደረሽን
ኩዕሶ እግሪ ኢንግሊዝ ምስ ሓለፍቲ 20
ጋንታታት ፕሪመር ሊግ ድሕሪ ዝገበሮ
ርክብ፡ ናይዚ ዓመት ግጥማት ፕሪመር ሊግ
ክሳብ 30 ሚያዝያ ተወንዚፉ ክጸንሕ ከም
ዝወሰነ ይፍለጥ።

ተስፋልደት መብራህቱ

ናይ ቅድም ኣሰልጣኒ ኣርሰናል
ፈረንሳዊ ኣርሰን ቨንገር፡ ለበዳ ኮሮኖ
ቫይረስ ዓለማዊ ስግኣት ኮይንሉ ኣብ
ዘሎ ግዜ፡ ምስ’ዛ ጋንታ ዘለዎ ምትእስሳር
ንምግላጽ ማልያ ጋነርስ ወድዩ ኣብ
ጎደናታት ከተማ ለንደን ሸናዕ ክብል ከም
ዝተራእየ ተሓቢሩ።
ቨንገር ማልያ ኣርሰናል ወድዩ ኣብ
ጎደናታት ከተማ ለንደን ኣብ ዝዛወረሉ
ዝነበረ እዋን፡ “ኣቕሊልና ንውሰዶ”
ዝብል ጽሑፍ ዝነበሮ ቆብዕ እውን
ወድዩ ምንባሩ ክፍለጥ ተኻኢሉ ኣሎ።
ወዲ 70 ዓመት ኣርሰን ቨንገር፡ ብዘለዎ
ዕድመ ካብቶም በዚ እዋናዊ ሕማም
ኣብ ሓደጋ ክወድቁ ይኽእሎ እዮም
ተባሂሎም ዘለዉ ክፍሊ ሕብረተሰብ
እዩ።
ኣብዚ እዋን’ዚ ኣብ ማሕበር ኩዕሶ
ዓለም - ፊፋ ከም ሓላፊ ዓለማዊ
ምዕባለ ኩዕሶ እግሪ ኮይኑ ዝሰርሕ
ዘሎ ቨንገር፡ ኣቐዲሙ ናብ ህዝቢ
ብምቕራብ፡ ብኸመይ ነዚ ሕማም’ዚ
ከም እንከላኸሎ መብርሂ ከም ዝሃበ
ኣይርሳዕን። ምስ ኣርሰናል ፍሉይ ፍቕሪ
ከምዘለዎ ዝንገረሉ ቨንገር፡ ኣብቲ ኣብ
ከተማ ለንደን ዝተዛወረሉ ዕለት፡ ነታ ናይ
2016/2017 ማልያ ኣርሰናል እዩ ለቢሱ
ነይሩ። ኣርሰናል ኣብ 2016/2017 እያ
ንመወዳእታ ግዜ ኣብ ከብሕታታ ዋንጫ
ኣቐሚጣ።
ናይ ቅድም ጋንታኡ ኣብ ግጥም
ኤፍ ኤ ካፕ ዘላ ቨንገር፡ ዋላ’ውን ካብ
ወርሒ ሰነ እንተሓለፈ - ናይዚ ዓመት
ግጥማት ፕሪመር ሊግ ክዛዘም ኣለዎ
ዝብል ርእይቶ እዩ ዘለዎ። ቨንገር ኣብ
ፈረንሳ ንመዓልቲ ልዕሊ ሓሙሽተ ሰባት
ክትረክብ ከም ዘይትኽእል ብምሕባር፡
ካብ ሰብ ተፈሊኻ ምንባር ከቢድ ምዃኑ
እዩ ዝገልጽ።
እዚ ከምዚ ኢሉ እንከሎ፡ ቀዳማይ
እጥቃዓይ ኣርሰናል ፔረ ኤምሪክ
ኣቡሙያንግ፡ ካብ ኤምሬትስ ክወጽእ
ምዃኑ ኣብ ዝንገረሉ ዘሎ ግዜ፡ ሀክቶር
በለረኒ መዝነት ሓለቓ ጋንታ ክረክብ
ይመጣጠር ኣሎ። ሓደ ካብ ብሉጻት

ቨንገር ማልያ ኣርሰናል ወድዩ ኣብ ለንደን ይዛወር

ጋንታታት ፕሪመር-ሊግ ክሳራ የጋጥመን

ቅድሚ ምልባዕ ናይዚ እዋናዊ ሕማም፡
ፈደረሽን ኩዕሶ እግሪ ኢንግሊዝ ኩሉ
ውድድራት እንተደንጎየ ክሳብ 1 ሰነ ክዛዘም
ዝብል ሕጊ እዩ ነይርዎ። ብመሰረት እዚ
ናይ ሓሙስ ውሳነ ግጥማት ፕሪመር
ሊግ ኣብ መጀመርያ ሰሙን ናይ ወርሒ
ግንቦት ክጅመር ዘለዎ ተኽእሎ ጸቢብ
ብምዃኑ፡ ክሳብ መወዳእታ ወርሒ ሰነ
ናይ ምውድኡ ዕድል ከኣ ጸቢብ ምዃኑ

ኣጥቃዕቲ ፕሪመር ሊግ
ኢንግሊዝ ምዃኑ ዝእመነሉ
ኣቡሙያንግ፡ ብፍላይ ካብ
ባርሰሎናን ማንቸስተር
ዩናይትድን ልዑል
ተገዳስነት ረኺቡ ከምዘሎ
ይግለጽ። ንኣርሰናል ጓል
ከተማኣ ዝኾነት ቸልሲ
እውን ነዚ ተጻዋታይ ካብ
ዝደልያ ዘለዋ ጋንታታት
ሓንቲ እያ።
እዚ ተጻዋታይ ምስ
ኣርሰናል ዘለዎ ውዕል
ከብቅዕ 18 ኣዋርሕ’ዩ
ተሪፍዎ ዘሎ። እታ ጋንታ
ንዓመታ ኣብ ሻምፕዮንስ
ሊግ ናይ ምስታፋ ዕድል
ርጉጽ ኣብ ዘይኮነሉ ኸኣ፡
ሓለፍቲ ዕድጊ ኣርሰናል
ተወሳኺ ሓድሽ ውዕል
ክፍርም ከም ዘይጽበይዎ
ይንገር። በዚ ኸኣ 12
ወርሒ ጸኒሑ ብናጻ ናብ ዝደልያ ጋንታ
ከይከይድ ብምስጋእ፡ ኣብዚ ክራማት ናብ
ዕዳጋ ከውርድዎ እዮም።
ኣርሰናል፡ ኣብ ክራማት ነዚ ብሉጽ
ተጻዋታይ ጥራይ ዘይኮነ ሓለቓ ጋንታኣ
እውን ዝኾነ ተጻዋታያ ክትከስሮ
ክትግደድ እያ። በዚ ኸኣ ኣርሰናል
ዝመጽእ ወቕቲ ብሓድሽ ሓለቓ ጋንታ’ያ
ክትውከል። ሄክቶር በለሪን ነዚ ሓላፍነት
ክስከም ድሉው ከም ዘሎ’ዩ ዝገልጽ። ንሱ
ብዛዕባ’ዚ ኣብ ዝተሓተተሉ፡ “ሰባት ኣብ
ውሽጢ ሜዳ ዓው ኢለ ክዛረብ ርእዮሙኒ
ዘይክፈልጡ ይኽእሉ እዮም። እንተኾነ
ግን፡ ዝተፈላለየ ዓይነት ኣመራርሓ
ጋንታ’ዩ ዘሎ። ኣነ ኸኣ ድሉው ኣለኹ”
ክብል መዝነት ሓለቓ ጋንታ ኣርሰናል
ክስከም ከም ዝደሊ ብዘይቀልዓለም
ተዛሪቡ።
በለሪን ብዛዕባ’ዚ ጉዳይ ምስ ኣሰልጣኒኡ
ሚኬል ኣርቴታ ከም ዝተዘራረበን፡ ሓደ
ካብቶም ነዛ ጋንታ ክኣልይዋ ዝኽእሉ
ተጻወትቲ ምዃኑ ከም ዝተነግሮን እዩ
ዝሕብር። በለሪን ኣቡሙያንግ ኣብ
ዘይነበረሉ መዝነት ሓለቓ ጋንታ ጋነርስ
ከም ዝወሰደ ኣይርሳዕን። ንሱ ማልያ’ታ
ጋንታ ወድዩ ዝተጻወቶ ዓመታት
ነዚ መዝነት ክሕዞ ከም ዝሕግዞ እዩ
ዝገልጽ።

ይግምገም። ንኣብነት ማንቸስተር ሲቲ ኣብ
ግጥም ኤፍ ኤ ካፕን ሻምፕዮንስ ሊግ
ኤውሮጳን ከይተረፈት እንተደኣ ቀጺላ፡ ኣብ
ፕሪመር ሊግ ዘለዋ ጸወታታት ደሚርካ 17
ጸወታታት ክትጻወት ክትግደድ እያ።
ዋላ’ኳ ሓለፍቲ ፕሪመር ሊግ ብዝተወሰኑ
ጸወታታት ጌርካ ነዚ ዓመተ ስፖርት ምውዳእ
ዝብል ሓሳብ እንተሃለዎም፡ ኣብ ዕጹው
ስታደየም ኩሉ ዝውደኣሉ ምርጫ’ውን ከም
ዘቕረቡ ይንገር። ምናልባት’ውን ተሪፉ ንዘሎ
ውድድራት ተዛኒኻ ኣብ ክራማት ወዲእካ፡
ናይ ዝመጽእ ዓመት ውድድር ደንጉዩ
ዝጅምረሉ ኩነታት ምፍጣር ዝብል ርእይቶ
እውን ኣሎ። እዚ ዳሕረዋይ ሓሳብ ክዉን
እንተደኣ ክኸውን ኮይኑ፡ ናይ ዝመጽእ
ዓመት ግጥም ካራቡኣ ካፕ ብናይ ትሕቲ
23 ዓመት ጋንታ ክጽወት ኤፍ ኤ ካፕ ከኣ
ሓደ ጸወታ ጥራይ ከሰላስል ተኽእሎ’ሎ።
በቲ ኮይኑ በቲ ግን፡ ተጻወትቲ ፕሪመር
ሊግ ንዓመታ ከጋጥሞም ንዝኽእል ብዝሒ
ጸወታ ብምርዳእ፡ ድሮ ኣብ ልዕሊ ተደጋጋሚ
ጸወታታት ዘለዎም ተቓውሞ ከስምዑ ከም
ዝጀመሩ ጋዜጣታት ኢንግሊዝ የጋውሓ
ኣለዋ። ብመሰረት ጋዜጣ ዘ ሳን ዝዘርገሐቶ
ሓበሬታ፡ ኢንግሊዛውያን ተጻወትቲ ኣብ
መንጎ ናይ ሎሚ ዓመትን ናይ ዝመጽእ
ዓመትን ዘሎ ዕረፍቲ ክነውሕ ብዛዕባ
ዝኽእለሉ መንገዲ ናብ ማሕበር ተጻወትቲ
ፕሪመር ሊግ ኣቕሪቦም ኣለዉ። እዞም
ኢንግሊዛውያን ተጻወትቲ ን14 ኣዋርሕ
ብዘይ ግቡእ ዕረፍቲ ተጻዊቶም፡ ናብ’ቲ
ክሳብ 2021 ተናዊሑ ዘሎ ዋንጫ ኤውሮጳ
ከይኣትዉ ብምስጋእ እዮም ነዚ ጥርዓን
ዘቕርቡ ዘለዉ።

ኣብ ጋንታታት ሰረ ኣ - ኢጣሊያ
200 ሚልዮን ፓውንድ ኣፍሲሳ መሳርዓ
ከተደልድል ትሓስብ ዘላ ኢንግሊዛዊት ክለብ
ቸልሲ፡ ንኣከፋፋሊኣ ዊሊያን ናብ ሃገሩ
ብራዚል ከይምለስ ትልምኖ ኣላ። ዊሊያን
ኣብዚ እዋን ኣጋጢሙ ብዘሎ ለበዳ ኮሮና
ቫይረስ፡ ከተማ ለንደን ንጥዕናኡ ውሕስቲ
ከም ዘይኮነት ብምሕባር እዩ ናብ ሃገሩ ክምለስ
ወሲኑ ዘሎ።
ቸልሲ እቲ ተጻዋታይ ናብ ሃገሩ እንተደኣ
ከይዱ፡ ቀልጢፉ ክምለስ ኣይክእልን እዩ
ብምባል ኣብዚ ወሳኒ ግዜ ምስ ደቂ ጋንታኡ
ክጸንሕ ትልምኖ’ኳ እንተላ፡ እቲ ተጻዋታይ ግን
ኣብዚ ወሳኒ ህሞት ኣብ ጎኒ ስድራቤተይ ክህሉ
ኣለኒ በሃላይ እዩ። ወዲ 31 ዓመት ዊሊያን
ብፍላይ ዕዳጋታት ከተማ ለንደን ናብ ኩናት
ተቐይሮም ብምባል እዩ ዘማርር ዘሎ።
በዓልቲ ቤት ዊሊያን ምስ ደቃ ኣብ ብራዚል
ከምዘላ ይፍለጥ። በዚ’ዩ ከኣ እቲ ተጻዋታይ
ኣብዚ ፈታኒ ግዜ ጽምዋ ከም ዝተሰምዖ
ከይሓበአ ዝገልጽ ዘሎ። ምስ ቸልሲ ዘለዎ
ውዕል ኣብ ክራማት ዘብቅዕ ዊሊያን፡ ዝሓለፈ
ቅንያት “ንበርትዕ! ንተሓጋገዝ! ኣብዚ ሕማቕ
ግዜ ብሓባር ንኹን!” ክብል ኣብ ማሕበራዊ
መራኸቢታት ከም ዝጸሓፈ ይዝከር።
ናይዚ ዓመት ግጥማት ፕሪመር ሊግ
ኢንግሊዝ፡ 30 ሚያዝያ እንተደኣ ጀሚሩ፡ እቲ
ተጻዋታይ ናብ ኢንግሊዝ ንኽምለስ ሓድሽ
ፍቓድ ክሓትት ክግደድ እዩ። በዚ’ያ ኸኣ
ቸልሲ ናይ ፕሪመር ሊግ ደረጃኣ ብዝኾነ
መልክዕ ከይጽሎ ኣብ ትጽዕረሉ ዘላ እዋን፡
ነዚ ምኩርን ብሉጽን ተጻዋታይ ከይተከስሮ
ብምስጋእ ትዕግስቲ ክገብር ትምሕጸኖ ዘላ።
ኣብዚ እዋን ኣብ ብራዚል 691 ልኹፋት
ናይዚ ለበዳ ክህልዉ ከለዉ፡ ሽዱሽተ ሰባት
ሂወቶም ስኢኖም። ዊሊያን ዝሓለፈ ሰሙን

ቸልሲ ንዊልያን ትምሕጸን

ዋላ’ኳ ምስ ቸልሲ ዘለዎ ውዕል ኣብ ሓምለ
ዘብቅዕ እንተኾነ፡ ምናልባት ግጥማት ፕሪመር
ሊግ እንተደኣ ቀጺሉ፡ ነታ ጋንታ ብዘይውዕል
ከም ዘገልግላ መብጸዓ ከም ዝኣተወ
ይፍለጥ።

• ስጳኛዊት ባርሰሎና፡ ብሉጽ ተጻዋታያ ኣርጀንቲናዊ ሊዮነል መሲ - ተወሳኺ ውዕል ብዛዕባ ዝፍርመሉ ኩነታት ቀዳምነት ሂባ ትሰርሓሉ ከምዘላ ኤይኤስ ሓቢራ። መሲ ምስ ባርሳ ዘለዎ ውዕል ኣብ ወርሒ ሰነ ናይ 2021 እዩ ዘብቅዕ። ብመሰረት ኣብ መንጎ መሲን ባርሳን ዝነበረ ውዕል፡ እቲ ተጻዋታይ ኩንትራቱ ምስ ወደአ ብናጻ ናብ ዝመረጻ ጋንታ ናይ ምኻድ ምቓድ ኣለዎ። ዋላ’ኳ መሲ ኣብታ ጋንታ ጽቡቕ ከም ዘሎ ብተደጋጋሚ ዝገልጽ እንተኾነ፡ ፕረሲደንት ባርሰሎና ጆሴፕ ባርቱሙ ግን፡ ርግጸኛ ንምዃን እቲ ተጻዋታይ ኣብ ወረቐት ፌርማኡ ዘንብረሉ ኩነታት ኣብ ምንዳይ ከም ዘሎ ይሕበር። መሲ ኣብ ክንዲ ነዊሕ ውዕል
- ዓመታዊ ምስታ ጋንታ ውዕሉ እናሐደሰ ክኸይድ ከም ዝደሊ ምስቲ ተጻዋታይ ቅርበት ዘለዎም ወገናት ይገልጹ። ናይ ቅድም ብሉጽ ተጻዋታይ ባርሳ ኣንድረስ ኢኔስታ፡ ሓደ እዋን ናይ ጸወታ ኩዕሶ እግሪ ዘመኑ ኣብ ባርሳ ክዛዝም ውዕል ከም ዘንበረ ኣይርሳዕን። እዚ ከምዚ ኢሉ እንከሎ ባርሳ ብሰንኪ ኣጋጢሙ ዘሎ ቅልውላው፡ ደሞዝ ተጻወትታ ክትቈርጽ ከም እትግደድ ሙንዶ ዲፖርቲቮ ሓቢራ።
• ሓለቓ ጋንታ ሪያል ማድሪድ ስጳኛዊ ሰርጂዮ ራሞስ፡ ምስ ሕጊ ምሕዳስ ውዕል ተጻወትቲ’ታ ጋንታ ይተፋነን ኣሎ። ሕጊ ናይዛ ስጵኛዊት ክለብ፡ ልዕሊ 30 ንዝዕድሚኡ ተጻዋታይ ልዕሊ 12 ኣዋርሕ ውዕል ምሕዳስ ኩልኩል’ዩ ዝብል። ኣብ መወዳእታ ናይዚ ሒዝናዮ ዘለና ወርሒ 34 ዓመት ዝደፍን ራሞስ ምስ ማድሪድ ዘለዎ ውዕል ኣብ 2021 እዩ ዘብቅዕ። ስለዚ ማድሪድ ነዚ ተጻዋታይ ኣብ በርናቡ ከተጽንሖ እንተደኣ ኮይና፡ ንነዊሕ ዓመት ዘጽነዓቶ ሕጊ ክትሰብሮ ክትግደድ እያ። ይኹን’ምበር እቲ ተጻዋታይ ድሌት እንተደኣ ኣለዎ ኮይኑ፡ ናይ ሓደ ዓመት ውዕል እናወሰደ ምስታ ጋንታ ክጸንሕ ይኽእል’ዩ። ተኸላኻላይ እታ ጋንታ ዝነበረ ፐፐ ብሰንኪ እዚ ጽኑዕ ሕጊ ካብታ ጋንታ ክወጽእ ከም ዝተገደደ ይዝከር። ካብ ዜናታት ሪያል ማድሪድ ከይወጻእና፡ ሰርቢያዊ ተጻዋታይ እታ ጋንታ ሉካ ጆቪች ኣብ ውሽጢ ሓደ ዓመት ካብታ ጋንታ ክወጽእ ልዑል ተኽእሎ ከምዘሎ ደይሊ ስታር ኣፍሊጣ። ጆቪች እታ ጋንታ ውልቃዊ ናይ ምውሻብ ውሳነ ወሲዳትሉ ኣብ ዘላ ግዜ፡ ሕጊ ብምጥሓስ ናብ ሃገሩ ከይዱ ከም ዘሎ ይፍለጥ። በዚ ኸኣ እታ ጋንታ ኣብ ክራማት ናብተን ተገዳስነት ኣሕዲረናሉ ዘለዋ ቶተንሃምን ቸልሲን ክትሸጦ ከም እትኽእል ይንገር።

እንታይከ ይበሃል ኣሎ

ዘዋሪት ዋንጫ ዞባ ማእከል

ንምዕታር ክካየድ ዝቐነየ ቅድድም

ብሽክለታ፡ ንዘይተፈልጠ ግዜ

ተናዊሑ ከም ዘሎ ፈደረሽን

ቅድድም ብሽክለታ ዞባ ማእከል

ይሕብር።

ሓበሬታ

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.174 22 መጋቢት 2020 - ገጽ 8

ተረኛ ፋርማሲ ጎደና ዕለት ቁ.ስልኪ

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565

07113046
07120574
07138002

ፋርማሲ ኪዳነ- ምሕረት
ፋርማሲ ኖቫ
ፋርማሲ ቪያ ጅዳ

22/3/2020
22/3/2020
22/3/2020

ጎደና ሰሓርቲ -835 ቁ.115፡ከባቢ ቤ/ትምህርቲ ሰምበል
ጎደና ዓይገት ቁ.ገዛ 214 ከባቢ ፓስጣ ዕዳጋ ዓርቢ
ጎደና ስጋለት ቀጣን ቁ.6.፡(ቪያጅዳ)

ዳህሳስን ምርምርን
ዮርዳኖስ ጸጋይ

ክእለት ወይ ምልከት ስራሕ፡ ናይ ዕብየት
ጎደናታት እየን። ኣብዚ ዘለናዮ ምዕቡል ዘመን
በላሕትን መሃዝትን ሰባት ጭሕሚ ሰበይቲ
ኰይኖም ኣለዉ ተበልናኩምከ ምግናንዶ
ይመስል? መብዛሕትና፡ ብዕዮን ምህዞን
ናይዞም በላሕቲ ሰባት፡ ተደነቕቲ ተጠቀምትን
ጥራይ ኰይንና ኢና ተሪፍና ዘለና።
ኣብዚ ቴክኖሎጂ ከም ማእከል ኩሉ ነገር
ኰይኑሉ ዘሎ ግዜ፡ ኣብ መኣዲ ትምህርቲ
ዝርከቡ ተመሃሮ፡ ካብ ቅድሚ ሕጂ ዝነበሩ
ተመሃሮ፡ ብልሖም እናኣንቆልቆለ ይኸይድ
ምህላዉ’ዩ ዝግለጽ። ክኢላታት ምምዕባል
ዓቕሚ ሰብ፡ ጠንቂ ሰረት ናይዚ ምንቁልቋል
ብልሒ ዝዀኑ ሰለስተ ምኽንያታት
ተጠቒሶም ኣለዉ። እቲ ቀዳማይ፡ ብተመሃሮ
ክዕየ ዝግብኦ ዕማማት፡ ብሓገዝ መሳርሒታትን
መሳለጥያታትን ማለት፡ ከም ሞባይላት፡
ኮምፕዩተራትን ኢንተርነትን ይዕመም ስለዘሎ
እዩ። እቲ ካልኣይ፡ ተመሃሮ ንኽመሃሩን
ክፈልጡን ድሌቶም ትሑት ስለዝዀነ። እቲ
ሳልሳይ ምኽንያት ከኣ፡ ምስፍሕፋሕ ናይ
ዘይብቑዕ ስርዓት ኣመሃህራን እዩ።

ኣብ 2015 ኣብ ዝተኻየደ
መጽናዕቲ፡ ልዕሊ 617 ኣብ
መኣዲ ትምህርቲ ዝርከቡ
ተመሃሮ፡ ናይ ምንባብን
ግድል ናይ ምፍታሕን
ተኽእሎኦም ብደረጃ
ትምህርቶም ዘይመጣጠንን
ኣዝዩ ትሑትን ብቕዓት
ከምዘለዎም ተሓቢሩ ነይሩ።
ፍርቂ ካብ ብዝሒ ናይዞም
ተመሃሮ ከኣ ኣብ’ተን ብጂ-
20 ዝፍለጣ ምዕቡላት
ሃገራት እዮም ዝርከቡ።
ኣብ ካልእ እዋን ኣብ ዝተኻየደ መጽናዕቲ
ድማ፡ ካብ ኣመሪካውያን ተመሃሮ፡ እቶም
7% ጥራይ ኣብ ቁጽሪ ብቑዓት ኰይኖም
ተረኺቦም። ኣብ ጀርመን፡ ጃፓን፡ ፈረንሳ፡
ዓባይ-ብሪጣንያን ቱርክን’ውን እዚ
ሚእታዊት ካብ ናይ ኣመሪካ ዝተሓተ
ምዃኑ መጽናዕትታት ይሕብሩ።
እተን 54% ካብ ትካላት ዓለምና፡
ብሕጽረት ብቑዓት ሰባት ተጠቒዐን ዝርከባ
ዘለዋ’የን። ስለዚ፡ ብቕዓት ዘለዎ ሰባት
ብትካላት ዘይኰኑ ዝምረጹ፡ ትካላት ክመርጹ
በቒዖም ኣለዉ ማለት’ዩ።
ዋላ ኣብተን ብምዕባለን ህርኩትነት ስራሕን
ዝልለያ ሃገራት ቻይናን ጃፓንን፡ ብሕጽረት
ብቑዓት ሰባት ኣንጸላልዩወን ኣሎ። ኣብ
ጃፓን ካብ ዝርከባ 81% ናይ ሰንዓ ትካላት፡
ልዕሊ 10 ብቑዓት ሰራሕተኛታት ክትረክብ
ኣዝዩ ኣሸጋሪ ኰይኑ ከምዘሎ ይንገር።
ኣብ መጻኢ እዞም ዝስዕቡ ዓይነት ስርሓት
ጥራይ ተጠለብቲ ከምዝዀኑ ውድብ ቁጠባ
ዓለም ሓቢሩ ኣሎ። እቶም ኣብ መጻኢ

ተጠላብነት ዝህልዎም ስርሓት ወይ ሞያታት
ድማ ከም፡
• ልዑል ብቕዓት ንዝተሓላለኸ
ግድል ምፍታሕ።
• ልዑል ብቕዓት ናይ ፈጠራነት
ወይ ምህዞ ምህላው።
• ልዑል ክእለት ኣብ ምሕደራ
ሰባት ምውናን።
• ቅልጥፉን ርጡብን ዝዀነ ምስ
ሰባት ናይ ምውሳእን ምብህሃልን ክእለት
ምጥራይ።
• ሓሳባት ኣራቂቕካ ናይ ምርኣይ
ክእለት ምህላው።
• ልዑል ክእለት ኣብ ቁጽርን ስነ-
ጽሑፍን ምውናን እዮም።
እዞም ዝተጠቕሱ ናይ መጻኢ ተደለይቲ
ስርሓት፡ ናይ ሓንጎል እዮም። እዞም ሎሚ
ብጉልበት ዝዕየዩ ዘለዉ ስርሓት ድማ
ንማሽናትን ሮቦታትን ክግደፉ እዮም። ኣብ
መጻኢ፡ ነዞም ኣብዚ ሕጂ ብጉልበት ዝዕየዩ
ዘለዉ ዕማማት፡ ብሰብ ይስርሑ ነይሮም
እናተባህለ ዛንታ ኰይኖም ክተርፉ ምዃኖም
ድማ ይግለጽ።
ውድብ ቁጠባ ዓለም፡ እዚ ሎሚ ኣብ
መኣዲ ትምህርቲ ዘሎ ወለዶ፡ በዞም ኣብ ላዕሊ
ዝተጠቕሱ ናይ መጻኢ ተደለይቲ ስርሓት
ጸብለል ክብል እንተዘይክኢሉ፡ መጻኢኡ ኣብ
ኢድ ሮቦታትን ኣርተፊሻላዊ ብልሕን የረክቦ
ከምዘሎ ክስሕት የብሉን ኢሎም። ኣብ
2026 ብቑዓት ሰራሕተኛታት እንድሕር
ከምቲ ዝድለ ዘይፈርዮም፡ ኣብ ዝተፈላለያ
ኩባንያታት፡ ሰብ ሰርሖ ኣርተፊሻላዊ ብልሒ
ከም ውሳነ ወሃቢ ኣካል ኰይኑ ክዓዪ ክጅምር
ምዃኑ እቲ ውድብ ስግኣቱ ገሊጹ ኣሎ።

በርቂ ክሳብ ሕጂ ሓደ ፍሉጥ ዝዀነ
መግለጺ’ኳ እንተ ዘይተዋህቦ፡ ብኣዝዮም
ብዙሓት ተመራመርቲ ግን፡ ዝተፈላለየ
መብርሂታትን መረዳእታታትን
ተዋሂቡሉ’ዩ። በርቂ፡ ከም ሰለምታ ዓይኒ
ቅልጣፈ ዘለዎ፡ ድሙቕ መስታ ዝወነነ፡
ሰብን እንስሳታትን ኣብ ዝነብሩሉ ከባቢ
ምስ ዝዓልብ ድማ፡ ሂወታውን ገንዘባውን
ክሳራታት ዘስዕብ ባህርያዊ ሓይሊ ወይ
ክሰትት እዩ።
በርቂ ኣብ ክልተ ይኽፈል። እቲ ቀዳማይ
ን80% ዝውክል ኰይኑ፡ ኣብ መንጎ
ደበናታት ዘጋጥም’ዩ። እቲ ካልኣይ ዓይነት
በርቂ ድማ፡ ነቲ ዝተረፈ 20% ዝውክል
ኰይኑ፡ ኣብ መንጎ ደበናን መሬትን ዘጋጥም
እዩ። እዚ ዓይነት በርቂ ከኣ’ዩ ኣብ መሬት
ምስ ዝወድቕ ዝተፈላለየ ሓደጋታት
ዘስዕብ።
ክኢላታት ስነ-ክሊማ ከምዝሕብርዎ፡

በርቂ ክሳብ 300 ሚልዮን ቮልት (ሓይሊ)
ዝበጽሕ ብርታዐ ኣለዎ። እዚ ማለት፡ ሓይሊ
ናይ በርቂ፡ 100 ሽሕ ዕጽፊ ካብ’ቲ ኣብ
መዓልታዊ ሂወትና ንጥቀመሉ ሓይሊ
ኤለክትሪክ እዩ።
እዚ ከም ካልኣይ ዓይነት ተገሊጹ ዘሎ
ናብ መሬት ዝወድቕ ዓይነት በርቂ፡ ኣብ
ክልተ ንኡስ ክፋላት’ዩ ዝምቀል።
ቀጥታዊ በርቂ፣ ካብ ሰማይ ትኽ ኢሉ

ናብ መሬት ዝወርድ ዓይነት በርቂ እዩ።
ዘይቀጥታዊ በርቂ፣ እዚ ኣብ ክልተ ዓይነት
በርቂ ዝምቀል ኰይኑ፡ እቲ ቀዳማይ ምስ
ነዋሕቲ ወይ ቆማታት ነገራት ማለት ከም
ጎቦታት፡ ፓሎታት፡ ፓላሶታት ብምግጫው
ኣንፈቱ ቀይሩ ዘጥቅዕ እዩ። እቲ ካልኣይ
ዓይነት ዘይቀጥታዊ ከኣ፡ ኣብ መሬት
ዝሃረመ በርቂ፡ ኤለክትሪካዊ ዋሕዚ ፈጢሩ
ከስፋሕፍሕ ከሎ እዩ። እዚ ኣብ መሬት
ዝዓለበ በርቂ፡ ኤለክትሪካዊ ሓይሉ ክሳብ
31 ሜትሮ ናይ ምዝርጋሕ ክእለት ኣለዎ።
ኣብ’ቶም ብእኩብ ዝነብሩ እንስሳታት ድማ
ብብዝሒ የጥቅዕን ሓደጋ የውርድን።
መብዛሕትና ከምንፈልጦ፡ በርቂ
ብነጎዳ‘ዩ ዝስነ። ክኢላታት ስነ-ክሊማ ግን፡
እዚ ኣበሃህላ’ዚ ሓቂ ከምዘይኰነ ይነግሩና
ኣለዉ። እዞም ክኢላታት ከምዝሕብርዎ፡
በርቅን ነጎዳን ኣብ ሓደ ግዜ’ዮም ዝፍጠሩ።
እንተዀነ፡ ብርሃን ካብ ድምጺ ቀልጢፉ
ናይ ምጕዓዝ ባህሪ ስለዘለዎ፡ በርቂ ቅድሚ
ነጎዳ ኣቐዲሙ ከምዝረኣየና ይገልጹ።
ብመሰረት ዝተኻየዱ መጽናዕትታት፡
99.6% ካብ ብርቱዕ ዝናባት፡ በርቂ የኸትል።
ይኹን’ምበር፡ ዝናብ ጥራይ ኣይኰነን በርቂ
ዝፈጥር። ነዚ ኣመልኪቶም ተመራመርቲ
ስነ-ክሊማ፡ 90% ካብ ብርቱዕ ንፋሳት፡ 94%
ካብ ብርቱዕ ህቦብላታት፡ በርቂ ከምዘስዕቡ
ሓቢሮም።

ሓደ ሰብ ግዳይ በርቂ ምስ ዝኸውን፡
ኤለክትሪካዊ ዋሕዚ ናብ ምሉእ ኣካላቱ
ክበጽሕ፡ 3 ሚሊ ካልኢት ጥራይ’ዩ
ዝወስድ። ስለዚ፡ ሓደ ሰብ ብብርቂ ክህረምን፡
ሽዑ ንሽዑ ሃለዋቱ ኣጥፊኡ ኣብ ሓደጋ
ክወድቕን ብሓንሳብ’ዩ ዝኸውን ማለት’ዩ።
ዓመታዊ፡ ብበርቂ 2 ሽሕ ሰባት ይሞቱ።
ካብ ብበርቂ ዝተሃርሙ 10 ሰባት፡ እቶም
ትሽዓተ ዛንታኦም ክነግሩ ብሂወት ይሰሩ።
እዞም ብሂወት ዝሰረሩ ዕድለኛታት ሰባት
ግን፡ ንዝተፈላለየ ንሓጺርን ንነዊሕን እዋናት
ዝጸንሑ ጸገማት ይቃልዑ።
ንሓጺር እዋናት ዝጸንሑ ጸገማት፣
በርቂ ኣብ ልዕሊ ሰብ ምጥፋእ ሃለዋት፡
ናይ ምስማዕ ጸገም፡ ምንዳድ ሳልሳይ ቀጸላ
ቆርበት፡ ናይ ምዝካር ጸገም፡ ምንፍርፋር፡
ምልማስ መሓውራት፡ ጭጭታ እዝኒን
ሕማም ርእስን ከስዕብ ይኽእል።
ንነዊሕ ግዜያት ወይ ንሓዋሩ ዝጸንሑ
ጸገማት፣ በርቂ ኣብ ልዕሊ ሰብ ጸገማት
ልቢ፡ ናይ ባህሪ ምቅይያር፡ ጭንቀት፡ ዑረት፡
ናይ ምስማዕ ጸገም፡ ምልማስ መሓውራትን
ምድንዛዝን ክጥቀሱ ይኽእሉ።
መጥቃዕቲ በርቂ ኣብ ውሽጢ ኣካላት
ተሓጺሩ ዝተርፍ ኣይኰነን። ብበርቂ
ዝተሃርመ ሰብ፡ ክዳኑ፡ ሳእኑን ምስኡ ዝጸንሐ
ንብረታትን፡ ክሓርር ክቕደድን ክጨባበጥን
ይኽእል። ግን ስለምንታይ’ዩ እዚ ነገራት
ዘጋጥም? ክኢላታት ስነ-ክሊማ መልሲ
ሂቦምሉ ኣለዉ። እቶም ክኢላታት፡ ሓደ
ሰብ ብበርቂ ምስ ተሃርመ፡ ምስቲ ኣብ

ኣካላቱ ዝጸንሕ ረሃጽ ወይ ማይ ተራኺቡ
ዝስዕብ ምዃኑ ሓቢሮም። ኣስዒቦም፡ ዝዀነ
ሰብ ብበርቂ ምስ ዝህረም፡ ዓይነት ዝለብሶ
ክዳውንቲ ኣብቲ ክመጽእ ዝኽእል ሳዕቤን
ኣበርክቶ ከምዘለዎ ይገልጹ። ከም ኣብነት

ብቖርበት ዝተሰርሐ ክዳን (ሌዘር) ዝለበሰ
ሰብ፡ ብበርቂ ምስ ዝጥቃዕ፡ እቲ ኤለክትሪክ
ምሉእ ብምሉእ ናብ ግዳም ንኸይወጽእ በቲ
ክዳን ስለዝዕገት፡ ቆርበት እቲ ሰብ ብዝኸፍአ
መልክዑ ክሓርር ይኽእል።
ክኢላ ስነ-ክሊማ ዝዀነ ኣንድሪው፡ ሓደ
ሰብ ብበርቂ ምስ ዝህረም፡ መጀመርታ፡ እዝኑ፡
ዓይኑን ኣፉን ከምዝጥቃዕ’ዩ ዝሕብር። ንሱ
ቀጺሉ፡ እቲ ሓያል ዓቐን ዘለዎ ኤለክትሪክ፡
ውሽጣዊ እዝኒ ብምብሳዕ፡ ነቲ ምስትንፋስ
ዝቆጻጸር ክፋል ሓንጎል ከምዘጥቅዖ የረድእ።
ስለዚ ከኣ’ዩ ሓደ ብበርቂ ዝተሃርመ ሰብ
ቀልጢፉ ሃለዋቱ ዘጥፍእ ክብል ሰፊሕ
መረዳእታ ዝህብ።
በርቂ፡ ነቲ ሓንሳእ ዝወቕዖ ቦታ፡ ካልኣይ
ግዜ ናይ ዘይምጥቃዕ ባህሪ ኣለዎ ዝበሃል
ብሂል ኣሎ። ክኢላታት ግን፡ በርቂ ከም ሰብ፡
“እዚ ቦታ’ዚ በጺሐዮ ነይረ፣ ኣብ’ዚ ድማ
ኣይነበርኩን” ወዘተ ኢሉ ብመደብ ቦታታት
ዝበጽሕ ከምዘይኰነ’ዮም ዝሕብሩ። ንሳቶም
ኣስዒቦም፡ በርቂ ኣብ ዝዀነ እዋን ኣብ
ዝዀነ ቦታ ናይ ምጥቃዕ ባህርይ ከምዘለዎ
ይገልጹ። ኣብነት ናይዚ ድማ፡ ኣብ ቨነዝዌላ
ዝርከብ፡ ብማራኪቦስ ዝፍለጥ ቦታ፡ ኣብ
ዓመት ብበርቂ 300 ግዜ ይጥቃዕ። ካብዚ
ዝተበገሰ’ውን ‘ከተማ በርቂ’ ክብሉ ሳጓ ሂቦሞ
ኣለዉ።
ትካል ምርምር ጠፈር ኣመሪካ - ናሳ፡ ከም
ቨነዝዌላ፡ ኮሎምቢያ፡ ዲ.ሪ.ኮንጎ፡ ፓኪስታን፡
ማእከላይ ኣፍሪቃን ኣብ ኢኴተር ወይ ቅናት
ምድሪ ዝርከባ ሃገራት፡ ብብዝሒ ብበርቂ
ዝጥቅዓ ምዃነን ይሕብር። እዚ ድማ፡ እዘን
ሃገራት እዚኣተን፡ ኣብ’ቲ ዝናብ ኰነ ንፋሳት
ብብዝሒ ዝኽሰተሉ ክፋል ዓለም ስለዝርከባ
ምዃኑ’ዩ ዝግለጽ።
ክኢላታት፡ ካብ በርቂ ነብስና ከነድሕነሉ
እንኽእል ገለ ነጥብታት ሂቦምና ኣለዉ።
ኣብ ውሽጢ ቤት
በርቂ ዘኸተለ ብርቱዕ ዝናብ ምስ ዝመጽእ፡
ብዝተኻእለ መጠን ናብ ገዛ ምእታው፡ እቲ
ዝበለጸ መከላኸሊ ሜላ እዩ። ኣብ ውሽጢ
ገዛ ኣቲኻ ማለት ግን፡ ሚእቲ ካብ ሚእቲ
ወይ ምሉእ ብምሉእ ውሕስነት ኣለካ ማለት
ኣይኰነን። ክማልኡ ዘለዎም ነጥብታት
ኣለዉ። ንሳቶም ድማ፣
ኤለክትሪካዊ ንብረታት ኣብ ሶኬት
ኣእቲኻ ዘይምጥቃም።
ካብ ብካሻስትሩስ ዝተሰርሐ መንደቕን
ምድሪ-ቤትን ፍንትት ምባል።

ብ ሸሜንቶ ዝምድሪቤቱ ገዛ ጥራይ
እግርኻ ዘይምኻድ።
ማይ ብብዝሒ ዘይምሓዝን ሰብነትካ
ዘይምሕጻብን።

ኣብ ደገ (ቃልዕ ቦታ)
ኣብ ጥቓ ገረብን ፓሎታትን
ዘይምጽጋዕ።
ኣብ ጎቦ ወይ ልዑል ብራኸ ዘለዎ ቦታ
ዘይምዃን።
ኣብ ብሽግለታ ምስ ትጸንሕ፡ ወሪድካ
ካብኣ ምርሓቕ፣ ምኽንያቱ ዝዀነ ሓጺን
በርቂ ክስሕብ ስለዝኽእል።
ካብ ዝዀነ ዓይነት ሓጺን ምርሓቕ።
ኣብ ቃልዕ ቦታ፣ ካብ ሓደ ሰብ ንላዕሊ
ምስ ዝህልዉ፡ 6 ሜትሮ ተፈናቲቶም
ተኾርምዮም ኮፍ ክብሉ ኣለዎም።
ዝተፈላለዩ ሰባት ኣብ ግዜ በርቂ ተሌፎን
ምድዋል ሓደጋ የስዕብ’ዩ ይብሉ እዮም።
እዚ ግን ካብ ሓቅነት ዝረሓቐ ምዃኑ ገለ
ተመራመርቲ ይሕብሩ ኣለዉ። እንተዀነ፡
ሓደ ክንፈልጦ ዘለና ነገር ኣሎ። ንሱ ከኣ፡
ናይ ገዛ ተሌፎን ኣብ ግዜ በርቂ ወይ ብርቱዕ
ዝናብ ምጥቃም፡ ናብ ሓደጋ ከቃልዓና
ይኽእል ምዃኑ’ዩ። እቲ ምንታይሲ፡ ናይ
ገዛ ተሌፎን ምስ ኣብ መንደቕ ዝርከብ
ኤለክትሪክ ስለ ዝተተሓሓዝ፡ በርቂ ንፓሎ
ናይ ገዛውቲ ወይ መንደቕ ናይቲ
ቤት ምስ ዝሃርም፡ ናብ ሓደጋ ክንቃላዕ
ስለንእኽል። ሞባይል ናይ ኢድ ግን ሓደጋ
ከምዘየስዕበልና’ዮም ተመራመርቲ ዝሕብሩ
ዘለዉ። እንተዀነ ከምዚ’ዩ ተባሂሉ
ብመጽናዕቲ ክሳብ ዘይተረጋገጸ፡ ኣብ ግዜ
ዝናብ ኰነ ድምጺ ነጎዳ ሞባይል ምጥቃም
እንተወገድናዮ ተመራጺ እዩ።
ኣብ ከባቢኻ ዝናብ ይህረም ኣይህረም፡
ኣብ ጥቓኻ ዘሎ ከተማ ኰነ ዓዲ ምልክት
በርቂ ምስ ትዕዘብ፡ ጥንቃቐታት ክትገብር
ኣለካ። ምኽንያቱ፡ በርቂ ናብ ጥቓኡ ዘሎ
ከባቢ ናይ ምጥቃዕ ባህርይ ኣለዎ።
ኣብ መወዳእታ፡ ተመራመርቲ፡ ብፍላይ
ደቂ ተባዕትዮ ካብ መጥቃዕቲ በርቂ
ክጥንቀቑ ከምዘለዎም መኺሮም ኣለዉ።
እቲ ምንታይ’ሲ ካብ ብበርቂ ዝጥቅዑ ሰባት፡
እቶም 80% ደቂ-ተባዕትዮ ስለዝዀኑ። እዚ
ዓይነት ተርእዮ’ዚ፡ ስለምንታይ ብብዝሒ
ኣብ ደቂ-ተባዕትዮ ዘጋጥም ግን ብስነ-
ፍልጠት ዝተደገፈ መልሲ ኣይተረኽበሉን
ዘሎ። ዝተፈላለዩ ክኢላታት እዚ ዓውዲ
ከምዝነጽርዎ ግና፡ መብዛሕቱ ደቂ-ተባዕትዮ
ዝነጥፉሉ ስራሕ ኣብ ደገ ስለዝዀነን
ዘይከም ደቂ-ኣንስትዮ ድማ ፍርሒ
ዘይስምዖም ስለዝዀኑን፡ ንመጥቃዕቲ በርቂ
ተቓላዕቲ ክዀኑ ከምዝኽእሉ ግምታቶም
ሂቦም ኣለዉ።

በርቂ - ሓያል ባህርያዊ ኤለክትሪክ!

ብልሒ ኣብ መጻኢ ‘ጭሕሚ ሰበይቲ’ ክኸውን. . .?